

Normotvorba obcí

Lucie Hrubá

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lucie HRUBÁ**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Téma práce: **Normotvorba obcí**

Zásady pro vypracování:

1. Prostudujte uvedenou literaturu týkající se zvoleného tématu.
2. Charakterizujte postavení obcí ve veřejné správě.
3. Proveďte zhodnocení současného stavu obecně závazných vyhlášek v dané obci.
4. Zpracujte návrh obecně závazné vyhlášky obce.
5. Vyslovte závěry a doporučení.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

[1] GROSPÍČ, Jiří. Místní právní předpisy a jejich tvorba. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2005. 138 s. ISBN 8024508923.

[2] KOUDELKA, Zdeněk. Obecně závazné vyhlášky. Praha : Linde Praha, a. s., 2000. 280 s. ISBN 80-7201-202-9.

[3] KOUDELKA, Zdeněk. Právní předpisy samosprávy. 2. vyd. Praha : Linde, 2008. 346 s. ISBN 978-80-7201-690-7.

[4] PRŮCHA, Petr. Veřejná správa a samospráva. 1. vyd. Praha : Vysoká škola aplikovaného práva, 2004. 241 s. ISBN 8086775038.

[5] SLÁDEČEK, Vladimír. Obecné správní právo. Praha : ASPI, a. s., 2005. 380 s. ISBN 80-7357-060-2.

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Milan Bárta

Vyšší odborná škola ekonomická

Datum zadání bakalářské práce:

9. října 2009

Termín odevzdání bakalářské práce:

11. prosince 2009

Ve Zlíně dne 6. listopadu 2009

PaedDr. Josef Rydlo
† **Mgr.** děkanka

Ing. Hana Šedová, Ph.D.
† **Mgr.** vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně

.....

---

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Předmětem této bakalářské práce je pojednání o tvorbě právních předpisů obcí, konkrétně pak obecně závazných vyhláškách obcí. Úvod práce je zaměřen na postavení obcí ve veřejné správě, na orgány, pravomoci a působnosti obce. Druhá část je věnována primárním a sekundárním právním předpisům obce obecně, jejich právnímu zakotvení a zmínka je zde také o dozoru. Další kapitola pak popisuje podrobněji obecně závazné vyhlášky obcí a proces jejich tvorby. Praktická část je zaměřena na zhodnocení současného stavu obecně závazných vyhlášek v obci Kostelec u Holešova a rovněž zahrnuje tvorbu návrhu obecně závazné vyhlášky pro obec Kostelec u Holešova.

Klíčová slova: Obec, obecně závazná vyhláška, nařízení obce, samostatná působnost, přenesená působnost, právní předpis obce, dozor.

ABSTRACT

The object of my work is treatise on creating municipality enactments, more specifically obligatory publications. Introduction is focused on position municipalities in public service, municipal authorities, competence and scope of municipality. The second part is devoted of primary and secondary municipality enactments generally, their legal embodied and there is also mention of inspection. The next chapter than describes obligatory publications in more detail and the process of their creating.. The practical part is focused on evaluation of the present state of obligatory municipalities in Kostelec u Holešova and also includes creation of obligatory publication proposal for municipality Kostelec u Holešova.

Keywords: Municipality, obligatory publication, municipality rules, separate authority, delegated authority, municipality enactments, inspection.

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, JUDr. Milanu Bártovi, za ochotu a vstřícnost při konzultacích, za cenné rady, připomínky a odborné vedení při zpracování bakalářské práce. Zároveň také děkuji pracovníkům Obecního úřadu v Kostelci u Holešova, kteří mi poskytli nejen odbornou literaturu, ale umožnili mi rovněž nahlédnutí na požadované dokumenty.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 POSTAVENÍ OBCÍ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	12
1.1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	12
1.1.1 Státní správa	14
1.1.2 Samospráva	15
1.2 OBCE - ZÁKLADNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY	17
1.2.1 Druhy obcí.....	17
1.2.2 Působnost a pravomoc obcí.....	18
1.2.3 Orgány obce	19
2 PRÁVNÍ PŘEDPISY OBCE	22
2.1 POJEM, DRUHY, PRÁVNÍ ZAKOTVENÍ.....	22
2.2 PŮSOBNOST PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCE	23
2.3 EVIDENCE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ	24
2.4 DOZOR NAD PRÁVNÍMI PŘEDPISY OBCÍ	24
2.4.1 Dozor nad výkonem samostatné působnosti	25
2.4.2 Dozor nad výkonem přenesené působnosti.....	26
3 OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY	28
3.1 PRÁVNÍ NORMY A PRÁVNÍ SÍLA OZV	28
3.2 NÁLEŽITOSTI A STRUKTURA	29
3.2.1 Označení vydavatele	30
3.2.2 Název.....	30
3.2.3 Úvodní věta	30
3.2.4 Vlastní text	30
3.2.5 Odkazy a poznámky	31
3.2.6 Podpisy	31
3.3 LEGISLATIVNÍ PROCES TVORBY OZV OBCE.....	31
3.3.1 Návrhování obecně závazných vyhlášek.....	32
3.3.2 Schválení	32
3.3.3 Platnost a vyhlášení.....	32
3.3.4 Účinnost	33
3.3.5 Informování státních orgánů	33
II ANALYTICKÁ ČÁST	34
4 OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY V OBCI KOSTELEČ U HOLEŠOVA	35
4.1 AKTUÁLNÍ STAV OZV V OBCI	35
4.1.1 Obecně závazná vyhláška č. 1/2009.....	35
4.1.2 Obecně závazná vyhláška č. 2/2009.....	36
4.1.3 Obecně závazná vyhláška č. 3/2009.....	36
4.1.4 Obecně závazná vyhláška č. 4/2009.....	36
4.1.5 Obecně závazná vyhláška č. 5/2009.....	37
4.1.6 Obecně závazná vyhláška č. 6/2009.....	37

4.2	ZHODNOCENÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK OBCE.....	37
4.3	PROBLEMATIKA VNÍMÁNÍ OZV	38
5	ÚSEK MÍSTNÍCH POPLATKŮ	40
5.1	OZV O MÍSTNÍM POPLATKU ZA PROVOZOVÁNÍ VÝHERNÍCH HRACÍCH PŘÍSTROJŮ	40
5.1.1	Zákonné zmocnění k vydávání OZV o místním poplatku z provozování výherního hracího přístroje	41
5.1.2	Návrh obecně závazné vyhlášky	41
5.2	OZV O MÍSTNÍM POPLATKU ZE VSTUPNÉHO	44
5.2.1	Zákonné zmocnění k vydávání OZV o místním poplatku ze vstupného	44
5.2.2	Návrh obecně závazné vyhlášky	44
5.3	OZV O MÍSTNÍM POPLATKU ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ	47
5.3.1	Zákonné zmocnění k vydávání OZV o místním poplatku za užívání veřejného prostranství	47
5.3.2	Návrh obecně závazné vyhlášky	47
	ZÁVĚR	51
	RESUMÉ	53
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	54
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	55
	SEZNAM TABULEK.....	56
	SEZNAM PŘÍLOH.....	57
	MAPA VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ OBCE KOSTELEK U HOLEŠOVA	58
	STANOVISKO DOZORU K OZV, O MÍSTNÍM POPLATKU ZA PROVOZOVANÝ VÝHERNÍ HRACÍ PŘÍSTROJ	60
	STANOVISKO DOZORU K OZV, O MÍSTNÍM POPLATKU ZE VSTUPNÉHO.....	62
	STANOVISKO DOZORU K OZV, O MÍSTNÍM POPLATKU ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ	64
	UKÁZKA OZV OBCE KOSTELEK U HOLEŠOVA	67

ÚVOD

K efektivnímu výkonu územních samosprávných celků bylo obcím přiznáno oprávnění vydávat právní předpisy, což je zakotveno ve dvou ustanoveních Ústavy ČR. Tím je založena odlišnost normotvorby územních samosprávných celků v případech výkonu samosprávy a přenesené státní správy.

Ústavním základem normotvorby obcí je v oblasti samosprávy ustanovení čl. 104 odst. 3 Ústavy ČR, podle něhož mohou zastupitelstva obcí vydávat v mezích své působnosti obecně závazné vyhlášky. V oblasti přenesené působnosti podle ustanovení čl. 79 odst. 3 Ústavy ČR mohou orgány územní samosprávy na základě zákona a v jeho mezích vydávat nařízení obce. Obecně závazné vyhlášky jsou vlastně projevem práva obcí na jejich samosprávu a stát zde může zasahovat pouze ústavou stanoveným způsobem. Tyto právní předpisy může obec vydávat z vlastní iniciativy, bez výslovného zmocnění v zákoně. Naopak nařízení mohou obce vydávat pouze s výslovným zákonným zmocněním.

Tématem této bakalářské práce je „Normotvorba obcí“. Avšak vzhledem k tomu, že tato problematika je velmi rozsáhlá, práce je zaměřena především na právní předpisy spadající do samostatné působnosti obcí – obecně závazné vyhlášky.

V teoretické části charakterizují nejdříve základní pojmy týkající se postavení obcí a oblasti veřejné správy. Hlavní problematikou, kterou práce řeší, jsou obecně závazné vyhlášky a stěžejním bodem teoretické části je popis procesu tvorby právních předpisů, zahrnující návrh, schválení, vyhlášení. V neposlední řadě se zmiňuji i o dozoru nad právními předpisy.

Praktická část ve svém celém rozsahu pojednává pouze o obecně závazných vyhláškách obce. Je výsledkem mé práce s těmito právními předpisy během praxe na Obecním úřadě v Kostelci u Holešova. V první části jsem se snažila zhodnotit současný stav všech vyhlášek v obci Kostelec u Holešova, jakou oblast v obci upravují, kdy byly schváleny a rovněž jejich účinnost. Z toho jsem dále vycházela a v poslední části práce jsem se pokusila navrhnout obecně závazné vyhlášky, jež by měly upravovat tu oblast, která v obci upravena ještě není, ale měla by být nebo se obec v nejbližší době chystá ji obecně závaznou vyhláškou upravit.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 POSTAVENÍ OBCÍ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

V první kapitole svojí práce jsem se zaměřila především na základní pojmy. Snažila jsem se objasnit pojem „veřejná správa“ a její dělení na státní správu a samosprávu, přičemž jsem snažila z větší části věnovat oblasti samosprávy. Druhou částí této kapitoly je pojednání o obcích a jejich postavení.

1.1 Veřejná správa

Veřejná správa je považována za jeden z nejdůležitějších institutů moderní společnosti. Vychází z několika **principů**: zejména principu **ústavnosti, zákonnosti a legitimacy**. To znamená, že při výkonu veřejné správy je třeba se řídit a vycházet z Ústavy České republiky a dalších ústavních zákonů a dodržovat veškeré zákony v daném čase na našem území platné a účinné. V neposlední řadě je k řádnému výkonu veřejné správy zapotřebí, aby subjekty byly k takové činnosti oprávněny. Nejsou to ovšem pouze principy výše zmiňované, které musí dobrá správa respektovat. Je tu celá řada dalších zásad, zcela nezbytných pro zajištění optimálního stavu veřejné správy: např. zásada spolehlivosti a předvídatelnosti ve veřejné správě, zásada transparentnosti a otevřenosti, zásada odpovědnosti konkrétních osob, zásada co nejvyšší míry efektivity a účinnosti, zásada informovanosti, zásada proporcionality, zásada právnosti, rovnosti před správními úřady, obrany před nesprávným rozhodnutím atp.

Veřejné správě jako pojmu můžeme přikládat dvojí význam: buď pod tímto pojmem rozumíme určitý druh činnosti, samotné fungování a činnost veřejné správy (spravování) nebo veřejnou správu chápeme jako organizační jednotku, instituci či systém orgánů a institucí (úřad). V prvním případě vidíme veřejnou správu z pohledu **funkčního** (správa v **materiálním pojetí**), v případě druhém jde o pohled **organizační** (správa v **pojetí formálním**). Pokud se budeme dívat na veřejnou správu z pohledu funkčního, je to činnost státních nebo jiných orgánů, které disponují veřejnou mocí, nebo subjektů, jímž byl propůjčen výkon veřejné správy za účelem plnění určitých úkolů označovaných jako úkoly veřejné. V případě formálního pojetí správy je kladen důraz na organizace, kterým je působnost řešit určité veřejné úkoly svěřena.

Vymezení veřejné správy ve smyslu materiálním a formálním je spojeno s dělbou moci, která je v moderním státě charakterizována oddělením moci výkonné od moci zákonodárné a moci soudní. Toto dělení moci je základní, není však jediné. Jiné dělení moci ve státě

spočívá v jejím rozdělení podle úrovně daných územním členěním unitárního státu nebo jeho federativním uspořádáním. Organizace veřejné správy je závislá na obou „dělích“ moci, které výrazně ovlivňují rozhodnutí o tom, co bude z veřejné správy ponecháno přímo státu a vykonáváno prostřednictvím jeho orgánů i úřadů a na jakém stupni, a co bude svěřeno jiným subjektům. [1]

Jednání veřejné správy je trvalé, systematické, plánovité, vrchnostenské a směřuje k určitému cíli. Pro oblast veřejné správy je specifické působení nositelů veřejné správy na adresáty veřejné správy v občanské společnosti.

Realizace veřejné správy je zakotvena do různých forem činnosti. Tyto formy jsou konečným, vnějším výrazem činnosti správních orgánů. Rozumíme jimi tedy cílené zprostředkování obsahu činnosti veřejné správy do jejího vnějšího projevu. Formy realizace veřejné správy se obvykle člení na právní formy realizace a neprávní (organizační):

- **právní formy** realizace veřejné správy
  - normativní správní akty,
  - individuální správní akty,
  - interní normativní akty,
  - individuální služební akty,
  - dohody správněprávního charakteru,
  - faktické úkony s přímými právními důsledky,
- **organizační formy** realizace veřejné správy
  - operativně organizační činnosti,
  - materiálně technické operace. [2]

První jmenovaná skupina forem (právní) je využívána zejména při plnění meritorních úkolů veřejné správy a spočívají především ve správních aktech. Naproti tomu organizační formy realizace veřejné správy jsou doplňkové a mají význam v souvislosti s procesem vydávání správních aktů. Dále můžeme tyto formy realizace rozdělit na vnější a vnitřní formy realizace veřejné správy a to podle toho, jestli z pohledu adresátů směřují vně nebo dovnitř organizačního systému veřejné správy. Z hlediska základního poslání veřejné správy pak mají rozhodující význam a postavení právě vnější formy.

V teorii i praxi se běžně užívá členění veřejné správy podle jejích vykonavatelů. Je to správa vykonávaná státem a státními orgány, označovaná jako **státní správa**, a správa vykonávaná ostatními subjekty odlišnými od státu- **samospráva**.

Tab. 1. Rozdělení veřejné správy.

Veřejná správa	
Státní správa	Samospráva

Zdroj: vlastní.

1.1.1 Státní správa

Státní správa je veřejnou správou uskutečňovanou státem. Tvoří nedílnou součást veřejné správy, je odvozena od podstaty, poslání a postavení státu, existuje na mocenském základě. Umožňuje prakticky realizovat státní moc v jejích různých formách, je jedním z druhů výkonné činnosti státu. Splývají v ní prvky **řídící** (snaží se prostředky právního řádu o dopředu naplánovaný posun ve společenských vztazích) a **ochranně-regulační** (usiluje o udržení dosaženého stavu, případně o nápravu stavu nežádoucího, odchylovajícího se v jakémkoli směru od stanoveného cíle).

Státní správa je především činností podzákonnou, prováděcí (výkonnou) a nařizovací. Je ve svých základech ohraničena zákony, kterými se ovšem pouze neřídí, ale které také provádí. Tato funkce státní správy je úzce spjata hlavně s oprávněním vydávat normativní správní akty s právní závazností pro subjekty, kterým jsou adresovány. Činnost státní správy je zaměřena dovnitř i vně vlastního systému. Vnitřní oblast činnosti se soustřeďuje na organizaci a také realizaci a garanci fungování celého systému. Hlavní oblastí činnosti státní správy je jednání vůči adresátům správní činnosti, tzn. vůči fyzickým a právnickým osobám. Státní správa je systém vertikálně hierarchicky organizován na principu nadřízenosti a podřízenosti.

Subjektem státní správy je sám stát, představovaný jednotlivými příslušnými orgány státní správy, a správa jimi vykonávaná není realizována jen jménem státu, ale také v jeho zájmu. Prostřednictvím státní správy stát realizuje státní politiku, která je výrazem jeho zájmů a vůle, a realizuje ji ve vztahu k objektům, jež jsou nuceny se tomuto působení podřídit. [2]

1.1.2 Samospráva

Samospráva tvoří vedle státní správy druhou nejdůležitější větev veřejné správy. Samospráva je nezastupitelnou složkou demokracie a je výrazem práva a schopnosti samosprávných orgánů v rámci své odpovědnosti a v zájmu obyvatelstva regulovat a řídit část veřejných záležitostí. Samospráva má subjektivní právo, ale i povinnost vykonávat právem svěřenou působnost. Toto subjektivní právo je zároveň převtěleno v pravomoc jejich orgánů. [3]

Samospráva je vykonávána vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a vlastními prostředky. Samosprávu vykonávají orgány jiných právních subjektů než státu, jestliže je na ně výkon veřejné správy delegován a trvale je svěřen do jejich samostatné odpovědnosti. Subjekty vykonávající samosprávu jsou tedy subjekty odlišné od státu, se samostatným postavením, mající korporativní charakter. Jsou nazývány veřejnoprávními korporacemi.

Ve svých základech se samospráva výrazně liší od státní správy. Rozdílné jsou kromě postavení subjektů také prostředky, metody i formy činnosti samosprávy – jsou totiž založeny na svém nestátním charakteru, čímž je ještě zdůrazněn hlavní rys samosprávy, a to správa sebe sama. Samosprávné subjekty mají samy jak rozhodovací, tak výkonnou pravomoc, řídí se vlastními normami (které také provádí), navenek vystupují v právních vztazích zcela samostatně. Jednoduše řečeno zcela splývá objekt i subjekt správy. Státní správa a samospráva fungují jako partneři a výkon veřejné správy zajišťují společně. Samospráva a státní správa nejsou však partnery rovnocennými. Samospráva je totiž vždy vykonávána na základě omezení oblastí činnosti státní správy a v poměru k ní je činností závislou – sama nedisponuje ochrannými prostředky k zajištění realizace všech úkolů v souladu se základními zásadami dobré správy, tedy prostředky státního donucení. Proto lze ke vztahu samosprávy a státní správy říci, že první nemůže existovat bez druhé, zatímco naopak je to docela možné.

Základními prvky samosprávy jsou:

1. území nebo lidská činnost, vůči kterým obec působí,
2. osoby podřazené samosprávě,
3. existence samosprávy jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů,
4. vlastní hospodaření a rozpočet. [3]

V samosprávě převažují prvky kolegiálního řízení nad individuálním, laického složení hlavních orgánů nad byrokratickým a princip volby hlavních orgánů nad jmenováním. Samospráva má vlastní primární právní normotvorbu vytvářenou podle vlastní politické vůle a též má i vlastní výkon veřejné správy. Samospráva určuje, co se má dělat i jak se to má dělat. [3]

Samosprávu dělíme podle její působnosti, a to na samosprávu územní (místní) a zájmovou. Někdy se uvádí také samospráva „jiná“, tzv. školská samospráva, právně upraveno v zákoně č. 564/2004 (Rada školy) a zákoně č. 111/1998 o Vysokých školách.

Tab. 2. Skladba samosprávy.

SAMOSPRÁVA		
Územní	Zájmová	Jiná
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obecní ➤ Krajská ➤ Hlavní město Praha 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Komory ➤ Profesní samospráva 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Školská samospráva

Zdroj: vlastní.

Územní samospráva je spjata s určitým územím. Má nezastupitelný význam pro demokratické uspořádání společnosti a pro výkon regionální a místní veřejné správy. Její důležitost je podtržena i tím, že její právní základ je zakotven v hlavě VII. Ústavy. Ústava vychází z toho, že základními územními samosprávnými celky jsou obce a vyššími územními samosprávnými celky kraje (čl. 99). Ustanovení čl. 100 Ústavy obsahuje právo na samosprávu jednotlivých územních samosprávných celků. Konkretizaci Ústavy potom dále provádějí další konkrétní zákony. [1]

Zájmová samospráva se pojí s určitou lidskou činností, která je ve většině případů výtěžná. Tento druh samosprávy můžeme dále rozdělit na samosprávu profesní s nucenou příslušností osob určité profese (povinné členství), na samosprávu bez nucené

příslušnosti ale státem vytvořenými korporacemi (hospodářské komory) a na akademickou samosprávu vysokých škol.

1.2 Obce - základní územní samosprávné celky

Definice obcí je upravena v čl. 99 Ústavy, který říká, že obce jsou základní územní samosprávné celky. Jsou územními společenstvími občanů, jimž náleží právo na samosprávu (čl. 100 odst. 1 Ústavy). Konkretizace Ústavy je dále provedena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích a v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Obec v právním smyslu je vymezena třemi základními znaky: územím, lidmi a samosprávou.

Obec je tedy tradičním základem územní samosprávy. Je veřejnoprávní korporace (dle čl. 101 odst. 2 Ústavy) a při realizaci svých pravomocí má povahu veřejného úřadu. Jako veřejnoprávní korporace mají obce svůj vlastní majetek a hospodaří dle vlastního rozpočtu. V právních vztazích má obec postavení právnické osoby, tzn. je způsobilá mít práva a povinnosti. Obec má právní subjektivitu, která se však nepojí s jednotlivými jejími orgány, ale jen s územní samosprávou jako celkem. V soukromoprávních jednáních musí vystupovat vždy obec.

1.2.1 Druhy obcí

Pro postavení obcí existuje v zásadě jednotná právní úprava, tzn. základní poslání a základní úkoly jsou všem obcím společné. Současně s tím se však v právní úpravě odrážejí určité rozdíly ve velikosti obcí, počtu obyvatel a hospodářských poměrech. Ve všech obcích tedy nemůže být zcela stejný obsah a rozsah úkolů a způsob jejich zabezpečování. Proto právo v dnešní době obce rozlišuje.

Tradičně byly obce rozdělovány na vesnice, městečka (městyse) a města. Dnes však zákon vytváří zvláštní skupinu obcí – města a městyse. S pojmem vesnice zákon nepracuje, i když v obecném vnímání jsou to obce, které nemají statut města či městyse. [3]

Pro určení, které obce jsou města, existuje řada kritérií a postupů. Všeobecně však platí, že **města** jsou obce, jež byly městy ke dni účinnosti zákona o obcích č. 128/2000 Sb. A novými městy pak mohou být obce, které mají minimálně 3 000 obyvatel a za město je prohlásí předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu. Pojem **městyse** můžeme lidově nazvat „městečka“. Takové označení obcí je spíše historické, z čehož vychází, že obec se nemůže stát novým městem, pokud jí nikdy dřív nenáleželo postavení historického městyse. Městyse se tedy mohou stát jen obce, jež tento titul užívaly před 17. 5. 1954

a v případě, že o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda této žádosti vyhová a potom jen stanoví datum, od kterého se obec stává městysem.

Skupinu zvláště významných měst tvoří tzv. **statutární města**. Mezi těchto 23 měst patří Brno, Frýdek-Místek, Havířov, Jihlava, Karviná, Olomouc, Opava, Ostrava, Přerov, Zlín, České Budějovice, Děčín, Hradec Králové, Chomutov, Karlovy Vary, Kladno, Liberec, Mladá Boleslav, Most, Pardubice, Plzeň, Teplice a Ústí nad Labem. Tato města se liší od ostatních především odlišnou správou měst, konkrétně samosprávou městských částí. Výše jmenovaná města měla postavení okresů až do doby, než je zákon o obcích určil statutárními městy. Statutární město může být tedy určeno pouze zákonem. Statutární města se mohou členit na městské části nebo obvody s vlatními samosprávnými orgány, přičemž jsou v takových případech povinny vydat svůj statut formou obecně závazné vyhlášky upravující vnitřní poměry členěného města.

1.2.2 Působnost a pravomoc obcí

Působnost

Působnost můžeme definovat jako okruh určitých otázek, které je určitá instituce oprávněna řešit, či okruh vymezených úkonů, jež má subjekt nebo vykonavatel plnit. Z Ústavy ČR vyplývá, že tento okruh úkolů může být stanoven pouze zákonem. Proto pokud chceme zjistit, které úkoly má obec plnit, musíme hledat v platných zákonech. Působnost dělíme z několika hledisek, zpravidla na věcnou, územní a osobní působnost. Vymezení věcné působnosti ukazuje na okruh věcných agend, které přísluší vykonavatelům veřejné správy. Územní působnost je určena územím, kde je veřejná správa vykonávána, u obcí územním obvodem. V zákonech je také upravována působnost osobní. To znamená, že veřejná správa je přiznána určitému okruhu osob.

Zákony rozlišují dvojí působnost obce, tedy dva okruhy jejích úkolů. Hlavní a základní je působnost, která provádí ustanovení Ústavy o samostatné správě obce (čl. 101, odst. 1). Zákony ji označují jako samostatnou působnost a jejím posláním je zajistit reálnou správu věcí (záležitostí) každé obce. Na čl. 105 Ústavy pak navazuje oblast působnosti, kterou zákonodárce nazval působností přenesenou. Do **samostatné působnosti** obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů, pokud nejsou zákonem svěřeny státu, krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce. Samostatná působnost obcí je uvedena v zákonech příkladným výčtem (základem je zákon č. 128/2000 Sb., o obcích) a dále jako péče v územním obvodu obce v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi

o komplexní územní rozvoj, zejména o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeby ochrany a rozvoje zdravých životních podmínek, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí jen právním řádem, není vázána interními akty státu ani kraje. [3], [4]

Přenesená působnost je vymezením úkolů, jejichž plnění stát zákonem přenesl na obce. Stalo se tak z toho důvodu, že některé úkoly státu je vhodnější a potřebnější vyřizovat na úrovni obcí. Za výkon přenesené státní správy jsou samozřejmě obcím hrazeny veškeré náklady s tímto výkonem spojené. Obce se při výkonu státní správy, na rozdíl od samosprávy, řídí Ústavou, ústavními zákony, zákony, právními předpisy i interními předpisy (usnesení vlády, směrnice ústředních orgánů).

Pravomoc

Pravomoc považujeme za právní prostředek uvedení působnosti „do života“. Je to souhrn prostředků k realizaci kompetence. Subjekty mají pravomoc vydávat správní akty, kterými zasahují do právních vztahů.

Pravomocí obce rozumíme její oprávnění k výkonu veřejné moci. Pravomoc uskutečňuje obec zejména:

- vydáváním obecně závazných vyhlášek,
- vydáváním správních aktů, tj. rozhodování o právech a povinnostech v konkrétních případech,
- uzavíráním smluv podle veřejného práva,
- správním dozorem,
- výkonem rozhodnutí. [4]

1.2.3 Orgány obce

Obec jako samosprávné společenství občanů a právnická osoba může vykonávat svou působnost buď bezprostředně občany anebo prostřednictvím svých orgánů. Právo obcí ustavovat své orgány a úřední osoby bez zásahu státní správy je jedním z projevů obecní samosprávy. Základním orgánem obce vykonávajícím samostatnou působnost je obecní zastupitelstvo, volené občany obce v přímých volbách. O některých otázkách v samostatné působnosti rozhoduje zastupitelstvem volená obecní rada jako výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti. Obecní zastupitelstvo volí starostu obce, jehož formální

oprávnění jako orgánu jsou podle stávající úpravy dosti malá. Přenesenou působnost vykonává v zásadě obecní úřad. Některé úkoly státní správy mohou případně vykonávat také komise obecní rady a tzv. zvláštní orgány. [4]

Jediný orgán obce právně zakotvený v Ústavě ČR je **obecní zastupitelstvo**. Je zde stanoven jeho název, název jeho členů, délka funkčního období i právo tvorba tohoto orgánu. V oblasti samosprávy obce je zastupitelstvo vnímáno jako hlavní orgán, jež je nadřazen všem ostatním. Zastupitelstvo se skládá z členů, kteří jsou voleni občany v přímých volbách na čtyřleté volební období. Počet členů není v zákoně přesně definován, pouze omezen minimální a maximální hranicí (5 – 55) v závislosti na počtu obyvatel obce. Zastupitel obce je povinen se zúčastňovat zasedání zastupitelstva, plnit úkoly, jež z výkonu funkce vyplývají, hájit zájmy občanů obce a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce. Výčet činností, práv a povinností zastupitelstva obce je upraven v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, konkrétně pak v hlavě IV. díle 1.

Některé pravomoci obecního zastupitelstva:

- schvaluje program rozvoje obce, územní plán, rozpočet obce,
- vyhláší závazné části obecně závazných vyhlášek,
- zřizuje a ruší příspěvkové organizace,
- rozhoduje o vyhlášení místního referenda,
- zřizuje a ruší obecní policii,
- rozhoduje o majetko-právních úkonech,
- volí členy rady, starostu a místostarostu, atd.

Výkonným orgánem v samostatné působnosti je **rada obce**. Tento kolegiální orgán se skládá ze starosty, místostarosty a dalších členů rady, kteří jsou voleni členy zastupitelstva a z jejich řad. Počet členů rady je lichý (5 – 11), přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada je odpovědná zastupitelstvu, které ji může odvolat. Schází se dle potřeby, jednání jsou neveřejná a řízena starostou obce. K pravomocem rady obce patří zabezpečování hospodaření obce, vydávání nařízení, zřizuje a ruší komise a odbory, zabezpečuje rozhodování ostatních záležitostí patřících do samostatné působnosti, projednává a řeší návrhy, připomínky a podněty předložené členy zastupitelstva obce.

Starosta obce je orgán, který, jak říká zákon o obcích, zastupuje obec navenek. Volí ho obecní zastupitelstvo z řad svých členů, je v čele obecního úřadu. Za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu. Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva a rady obce.

Rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti svěřených mu radou obce a zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány obce. Rovněž plní úkoly zaměstavatele ve vztahu k zaměstnancům obce a další úkoly stanovené zákonem.

Obecní úřad je personálně tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem obecního úřadu a dalšími zaměstnanci. Obecní úřad se může dále členit na odbory a oddělení, což je ponecháno na obecní radě. V oblasti samostatné působnosti plní obecní úřad úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce. Rovněž obecní úřad vykonává přenesenou působnost. Povinností obecního úřadu je zřídit úřední desku jak pro místní, tak i pro dálkový přístup. V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností se zřizuje funkce **tajemníka obecního úřadu**. Tajemník je pracovníkem obecního úřadu, za činnost v oblasti přenesené i samostatné působnosti obecního úřadu odpovídá starostovi. Základní rozsah jeho oprávnění je definován § 110 odst. 4 zákona o obcích.

2 PRÁVNÍ PŘEDPISY OBCE

2.1 Pojem, druhy, právní zakotvení

Právní předpis, neboli normativní právní akt, je soubor obecně závazných právních norem, které tvoří součást právního řádu. Právní předpisy vydávané územními samosprávnými celky (obecně závazné vyhlášky i nařízení), mají stejně jako ostatní druhy právních předpisů v hierarchii pramenů práva své místo. To je dáno příslušnými ustanoveními zákona o obcích. Podle § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích, se obce při vydávání obecně závazných vyhlášek řídí toliko zákonem.

Obce tedy mohou vydávat v mezích své působnosti dva druhy právních předpisů. V rozsahu své samostatné působnosti vydávají obecně závazné vyhlášky a v oblasti přenesené působnosti mohou vydávat nařízení. K těmto předpisům mají obce ústavní zmocnění (obecně závazné vyhlášky – hlava VII., nařízení – hlava III. – výslovné zmocnění v zákoně).

Nařízení se obvykle charakterizuje jako právní předpis, který vydal k tomu zmocněný orgán veřejné správy k provedení zákona, je považováno za obecnou formu normotvorby veřejné správy. [5] K hlavním charakteristickým znakům tohoto právního předpisu patří podzákonnost, obecnost, jednostrannost a abstraktnost. Podzákonností je určen vztah nařízení ke konkrétnímu zákonu, jeho soulad se zákonem, jelikož nařízení je určeno k bližší konkretizaci a upřesnění obsahu zákonů. Obecnost můžeme chápat jako závaznost v právním smyslu – obecnou závaznost. Jednostrannost souvisí s pravomocí orgánu autoritativně rozhodnout a abstraktnost nařízení znamená, že tento předpis se nevztahuje ke konkrétní osobě či věci.

Nařízení územních samosprávných celků patří mezi nejobvyklejší formu nařízení s omezenou územní působností, tj. závaznost se vztahuje na území obce, příp. území kraje nebo hlavního města Prahy. Ústavní základ k vydávání těchto nařízení je totožný jako u vyhlášek ministerstev a jiných správních úřadů. V čl. 79 odst. 3 Ústavy se uvádí, že také orgány územní samosprávy jsou oprávněny vydávat právní předpisy na základě zákona a v jeho mezích a jsou-li k tomu zákonem zmocněny, a jen v mezích stanoveného zmocnění. Vydávání nařízení má charakter výkonu státní správy, nikoli samosprávy. Nejedná se o samostatné (autonomní) rozhodování orgánu obce, ale o jednání, které

je podmíněno konkrétním zákonným zmocněním a jen v jeho rámci se obsah předpisu může pohybovat. [5]

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že vykonává-li obec státní správu jako přenesenou působnost, je oprávněna užít své pravomoci ve formě vydání nařízení obce za současného splnění tří podmínek stanovených ústavní normou:

- zákonný základ,
- zákonné meze,
- výslovné zákonné zmocnění.

Nařízení obce je prováděcí (druhotný, sekundární) právní předpis. Legislativní proces tvorby nařízení, na rozdíl od obecně závazných vyhlášek, je právně regulován pouze usnesením vlády č. 236/1991, které není právním předpisem, ale pouze interním normativním aktem s doporučujícím charakterem. U **obecně závazných vyhlášek** tedy není legislativní proces tvorby nijak blíže normován, obec se zde řídí výhradně zákony, ústavními zákony a mezinárodními smlouvami. Vydávání nařízení obce je výhradně v kompetenci rady obce. Tuto pravomoc tedy nelze delegovat na jiný orgán obce a nemůže si ji vyhradit ani zastupitelstvo obce. Pouze v obcích, kde se nevolí rada obce, je tato pravomoc dvěřena zastupitelstvu. Vydávání obecně závazných vyhlášek je zase vyhrazeno zastupitelstvu obce a tuto pravomoc není možné delegovat na žádný jiný orgán.

2.2 Působnost právních předpisů obce

Působnost právních předpisů samosprávy je součástí obecné působnosti samosprávy, nemůže tedy překračovat hranice této obecné samosprávy a jde o realizaci této působnosti zvláštním právním způsobem – vydáváním právních předpisů. Zpravidla rozeznáváme čtyři druhy působnosti právních předpisů: územní (místní), časovou, osobní a věcnou.

Věcná působnost vymezuje, kterých záležitostí se předpis týká. Jinak řečeno, je to oblast společenských vztahů, které daný právní předpis obce upravuje. Do této působnosti spadá přenesená působnost (vydávání nařízení) i samostatná působnost obce (vydávání obecně závazných vyhlášek). Právní předpisy věcné působnosti mohou být vydávány jen k plnění úkolů obce v rámci řešení místních záležitostí veřejné správy, která je svěřena obci. Pro ústavnost a zákonnost právního předpisu je důležité, aby nepřekračoval věcnou působnost obce. To znamená, že nemohou být přijímány předpisy upravující jiné oblasti, které nespádají do působnosti obce.

Územní působnost vymezuje území (prostor), v němž se předpis uplatňuje. V případě působnosti právních předpisů obcí se jedná o území určité obce, na němž konkrétní právní předpis upravuje určitý okruh společenských vztahů. Územní působnost obecně závazné vyhlášky a nařízení se tedy vztahuje na administrativní teritorium obce, které je vydaly. Územní působnost právního předpisu územní samosprávy pro území obce vyplývá přímo ze zákona o obcích a ústavního charakteru obce jako veřejnosprávní korporace.

Osobní působnost určuje, na které osoby se právní předpis vztahuje. Právní předpisy obcí tak působí vůči všem osobám (fyzickým i právnickým) na území obce.

Časovou působností rozumíme dobu, od kdy, popř. i do kdy se právní předpis musí dodržovat. V souvislosti s tím jsou zde důležité dva pojmy: platnost právního předpisu (nastává dnem vyhlášení, zveřejnění na úřední desce) a účinnost právního předpisu (den uvedený v právním předpisu).

2.3 Evidence právních předpisů obcí

K právním předpisům, které obec vydává, vede evidenci, jež je upravena v zákoně o obcích. Ta musí obsahovat číslo a název právního předpisu, datum jeho schválení, datum nabytí jeho platnosti, datum nabytí jeho účinnosti, případně i datum pozbytí jeho platnosti. Všechny právní předpisy obce jsou označovány pořadovými čísly, přičemž číselná řada se uzavírá vždy koncem každého kalendářního roku.

Právní předpisy obce a jejich evidence musejí být každému přístupny u obecního úřadu v obci, která je vydala. Nařízení vydaná obcí vykonávající rozšířenou působnost musí být každému přístupná též u obecních úřadů působících v jejím správním obvodu. [6]

2.4 Dozor nad právními předpisy obcí

Správní dozorem chápeme jako zákonem povolenou (podloženou) činnost správy, kdy oprávněný dozorčí orgán (zpravidla správní úřad) sleduje chování nepodřízených subjektů a ve věcech své specializované působnosti je porovnává s chováním žádoucím, tj. zda je v souladu s právními předpisy, příp. s akty vydanými na jejich základě.

Stát může provádět dozor nad obcemi jen z ohledu na zákonnost a ústavnost jejich aktů, a to jak v oblasti samosprávy, tak při výkonu státní správy. Jsou zde stanovena poměrně přesná procesní pravidla, neboť Ústava zaručuje právo na územní samosprávu (čl. 8), do samosprávné činnosti územních samosprávných celků lze zasahovat, jen vyžaduje-li

to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem (čl. 101 odst. 4 Ústavy). Výkon přenesené působnosti v zásadě podléhá běžnému služebnímu dohledu a instančnímu dozoru v rámci hierarchického systému státní správy. [5]

Dozor nad působností obce vykonávají příslušné orgány z úřední povinnosti, přičemž jde především o Ministerstvo vnitra, které si pro výkon dozoru zřídilo dozorová pracoviště sledující výkon působnosti obcí. Do 1.7.2006 vykonávaly také dozor nad samosprávou obcí krajské úřady jako přenesenou působnost krajů, ale od roku 2006 došlo k přenesení dozoru nad obcemi výlučně jen na ministerstva.

Na realizaci dozorové činnosti nad územní samosprávou není právní nárok a proti odepření podat návrh příslušným orgánem není oprávněného prostředku. Dozor státu nad samosprávou je prováděn z úřední povinnosti a slouží především k ochraně objektivního práva a ne subjektivních práv osob. Efektivní dozor nad dodržováním objektivního práva však vede i k ochraně subjektivních práv. Dozor posuzuje nejen hmotněprávní rozpor opatření územní samosprávy s právním řádem, ale sleduje i soulad procesu jeho přijetí s ústavou a zákonem. Zaměstnanci kraje, kteří se podílejí na výkonu dozoru nad obcemi, musí mít vysokoškolské vzdělání v oblasti práva nebo oblasti, která je předmětem dozoru. Toto opatření má zajistit kvalitní úroveň v citlivé oblasti vstupu státu skrze pověřené orgány územní samosprávy do oblasti jiné územní samosprávy. [3]

2.4.1 Dozor nad výkonem samostatné působnosti

Dozor nad samostatnou působností náleží Ministerstvu vnitra a pokud se jedná o obecně závazné vyhlášky, tak rovněž i zastupitelstvu kraje. Dozor se provádí následně a je při něm zjišťován soulad obecně závazných vyhlášek obce se zákony a soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření obce se zákony a právními předpisy vydanými k jejich provedení. Zákonost výkonu samosprávy je jediným kritériem dozoru, jiné limity nejsou dány. Dozor a následné zrušení aktu obce může být uskutečněno i přesto, že dotčený akt byl již vykonán.

Při výkonu dozoru je Ministerstvo vnitra oprávněno:

- a) požadovat na obci poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách. Mimo jiné může požadovat zaslání usnesení, zápisu z příslušného jednání orgánu obce včetně informací o počtu členů orgánu, který usnesení přijal. Obecně závazné vyhlášky se Ministerstvu vnitra zasílají neprodleně po platnosti,

- b) požadovat změnu nebo zrušení nezákonného opatření ve stanovených lhůtách,
- c) pozastavit účinnost obecně závazné vyhlášky anebo výkon opatření obce v samostatné působnosti a navrhnout její zrušení.

[3]

Při zjištění rozporu obecně závazné vyhlášky obce se zákonem vyzve ministerstvo obec k nápravě do 60 dnů od doručení výzvy. V případě, že obec nezjedná nápravu v ministertvem stanovené lhůtě, dojde k pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky, o němž rozhodne ministerstvo vnitra. Pozastavení účinnosti nabývá právní moci dnem, kdy je obci doručeno písemné vyhotovení, které obec neprodleně vyvěsí na úřední desku po dobu minimálně 15 dnů. Pokud však obec v určené lhůtě nápravu zjedná, Ministerstvo vnitra pak své rozhodnutí o pozastavení účinnosti zruší ihned po obdržení sdělení o zjednání nápravy s příslušnou obecně závaznou vyhláškou. Může se však také stát, že bude rozhodnuto o pozastavení účinnosti bez předchozí výzvy k nápravě a to v případě, pokud je obecně závazná vyhláška ve zřejmém rozporu s lidskými právy a základními svobodami.

Proti rozhodnutí o pozastavení může být podán rozklad. Jestliže obec námitkám Ministerstva vnitra nevyhoví, pak ministerstvo do 30 dnů od pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky podá návrh na její zrušení Ústavnímu soudu. Pokud je podán rozklad, potom tak učiní do 30 dnů od právní moci rozhodnutí o rozkladu. V dalším postupu tohoto procesu Ústavní soud obecně závaznou vyhlášku nebo její napadenou část nálezem buď zruší či návrh zamítne. Obec je pak povinna tento nález, kterým Ústavní soud obecně závaznou vyhlášku či její část zrušil, neprodleně vyvěsit na úřední desku po dobu nejméně 15 dnů. Obecně závazná vyhláška je rušena dnem určeným v nálezu, který musí být povinně vyhlášen ve Sbírce zákonů. Pokud Ústavní soud odmítne, zamítne nebo řízení zastaví, pak rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky pozbývá platnosti ze zákona.

2.4.2 Dozor nad výkonem přenesené působnosti

Dozor nad výkonem přenesené působnosti provádí krajský úřad (jako působnost přenesenou). Dozor je vykonáván následně a zjišťuje se při něm soulad nařízení obce se zákony a soulad jiných aktů v přenesené působnosti se zákony, jinými právními předpisy nebo v jejich mezích také s usneseními vlády či směrnicemi ústředních správních úřadů.

Při výkonu dozoru je krajský úřad oprávněn:

- a) požadovat na obci poskytnutí informací potřebných pro výkon dozoru ve stanovených lhůtách, včetně zaslání usnesení orgánů obce,
- b) požadovat na obci změnu nebo zrušení nezákonného opatření jejích orgánů ve stanovené lhůtě,
- c) rozhodovat o pozastavení účinnosti nařízení obce a navrhopvat jeho zrušení,
- d) rušit opatření orgánů obce v přenesené působnosti s výjimkou nařízení obce.

Odporuje-li nařízení obce zákonu, postupuje se obdobně jako v případě obecně závazné vyhlášky obce. Návrh na zrušení nařízení obce podává Ústavnímu soudu ředitel krajského úřadu, tedy nikoliv jiný zaměstnanec kraje zařazený do krajského úřadu. [3]

3 OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY

Obecně závazná vyhláška je právní předpis (normativní právní akt) obsahující právní normy vydávaný městskými částmi (obvody), obcemi a vyššími územně samosprávnými celky. Jde o součást právního řádu České republiky. Obecně závazná vyhláška je mocenským právním nástrojem určeným k plnění úkolu obce či vyššího územně samosprávného celku při řešení místních nebo krajských či zemských záležitostí. Obecně závazné vyhlášky vydané v oblasti samosprávy mají povahu prvotních normativních právních aktů, tato primárnost vyplývá z akceptace práva na samosprávu v moderním demokratickém státě. Od interních instrukcí se obecně závazné vyhlášky liší tím, že normy v nich obsažené jsou obecně závazné. Interní instrukce není právním předpisem. [7]

Obecně závazné vyhlášky jsou výrazem oprávnění samosprávných korporací vydávat prostřednictvím svých orgánů pravidla formou abstraktních aktů, čímž mohou regulovat záležitosti patřící do oblasti jim vymezené samostatné působnosti. V tom je tedy zásadní odlišnost od nařízení, která jsou vydávána orgány státu na základě konkrétního zmocnění zákonem. Rozdíl tedy spočívá v právním základu: nařízení jsou vydávána k provedení zákona, kdežto obecně závazné vyhlášky vycházejí z ústavou či zákonem garantované autonomie, tzn. pravomoci upravovat určité otázky. Pro obecně závazné vyhlášky je výchozím čl. 104 odst. 3 Ústavy. Podle něj mohou zastupitelstva územních samosprávných celků v mezích své samostatné působnosti, jež může být stanovena pouze zákonem, vydávat obecně závazné vyhlášky a k jejich vydání není potřeba zvláštní, zákonné delegace, jelikož „zmocnění“ dává sama Ústava.

3.1 Právní normy a právní síla OZV

Obsahem obecně závazných vyhlášek jsou **právní normy**, což jsou formálně vyjádřená závazná pravidla chování, která jsou vynutitelná veřejnou mocí. Právní normy obecně pak mohou mít buď příkazující nebo doporučující charakter. Příkazující, neboli kogentní, právní normy musí adresát bezpodmínečně uposlechnout, jestliže se nechce vystavit nebezpečí sankce. A právě tyto normy jsou typické pro obecně závazné vyhlášky, přičemž sankce za jejich porušení je dána zákonem. Všechny vyhlášky jsou součástí právního řádu a míra propojenosti na jiné právní předpisy je určována podle zaměření vyhlášky. Samozřejmě, že základní propojenost je vždy s předpisy umožňující vydávání obecně závazných vyhlášek nebo sankcionující jejich porušení.

Obecně závazné vyhlášky jsou určeny k tomu, aby stanovily právní regulaci neupravených společenských vztahů z hlediska působnosti obce při řešení místních záležitostí, nikoliv aby transformovaly právní normy z jiných právních předpisů do obecně závazných vyhlášek. Problém nastává vždy, pokud jsou takové opisované předpisy měněny, pak by měla následovat i novela dotyčné opsané vyhlášky. Příkladem může být doslovné opisování pasáží zákona o místních poplatcích v obecně závazných vyhláškách o místních poplatcích. Navíc se také může stát, že i když obec doslovně opíše právní normy obsažené v zákoně, které jsou však právně bezvadné, avšak jelikož jsou obsaženy v obecně závazné vyhlášce, stávají se částí této vyhlášky neústavní. Tato skutečnost nastává v případě, že vyhláška reguluje oblasti nepatřící ani do samostatné ani do přenesené působnosti obce a jejich úprava je vyhrazena pouze zákonu. [7]

Právní síla obecně závazných vyhlášek v samostatné působnosti je mnohem vyšší než nařízení v působnosti přenesené. Musí být v souladu s ústavním pořádkem, mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy a zákony. S podzákonými právními předpisy musí být v souladu jen, pokud jsou vydávány na základě zákonného zmocnění, neboť vstupovat do územní samosprávy lze jen na základě zákona. [7]

3.2 Náležitosti a struktura

Je velmi důležité, aby byly obecně závazné vyhlášky osobám co nejsrozumitelnější a dokázaly se v nich dobře orientovat. Aby toho bylo dosaženo, je vhodné respektovat určité formální náležitosti plynoucí z právní vědy. **K náležitostem obsahu obecně závazných vyhlášek patří: označení vydavatele, název, úvodní věta, vlastní text, odkazy a poznámky, podpisy a přílohy.**

Vzhledem k tomu, že na formální stránku obecně závazných vyhlášek klade Zákon o obcích velice malé požadavky, tak z uvedených náležitostí jsou ze zákona nutné pouze tři, a to označení vydavatele, podpisy a vlastní text. Vlastní text sice není v zákoně zmíněn, avšak logicky se vychází z toho, že bez vlastního textu by nešlo o obecně závaznou vyhlášku, ale o nicotný právní akt. Ostatní náležitosti jsou pak použity z hlediska požadavků právní vědy (název, úvodní věta) nebo pro lepší orientaci osob ve vyhláškách (odkazy, poznámky, přílohy).

3.2.1 Označení vydavatele

Vydavatelem obecně závazné vyhlášky je vždy obec, která právní předpis vydala. Označení vydavatele obecně závazné vyhlášky se skládá ze slov Obec (Město) a názvu příslušné obce vydávající vyhlášku.

3.2.2 Název

Po označení vydavatele by měl následovat název obecně závazné vyhlášky. V textu řada obcí používá jen slovo vyhláška, ale správně by měla být použita slova obecně závazná vyhláška, jelikož tento pojem používá Ústava, zákon o obcích a jiné právní předpisy. Za tímto celým pojmem číslo a rok vydání obecně závazné vyhlášky, přičemž obecně je používáno číslování v rámci kalendářního roku po vzoru Sbírky zákonů (např. č. 8/1999). Můžeme se ale setkat i s číslováním průběžným. Obecně závazná vyhláška by dále měla obsahovat datum přijetí příslušným orgánem, které vypovídá o zasedání zastupitelstva, na němž byla daná vyhláška přijata. Po datu přijetí už následuje vlastní název vyhlášky (např. o ochraně zeleně), který by měl být co nejstručnější a nejvýstižnější. Pokud je však název delší a složitější, uvede přímo v názvu do závorky jeho zkrácené znění, pod nimž se bude vyhláška v písemnostech označovat. [7]

3.2.3 Úvodní věta

Úvodní věta předchází vlastnímu textu a zní: Zastupitelstvo přijalo tuto obecně závaznou vyhlášku: . Některé obce vkládají do úvodní věty, na kterém zastupitelstvu byla vyhláška přijata s označením čísla či data zasedání. Jak už je výše zmíněno, tak datum přijetí je lépe uvádět v názvu vyhlášky. A pokud jde o číslo zasedání, to je zbytečné zde uvádět, protože nemá pro osoby mimo zastupitelstvo téměř žádnou vypovídací schopnost. Po úvodní větě už pak následuje vlastní text. [7]

3.2.4 Vlastní text

Vlastní text může i nemusí obsahovat preambuli, ale vždy musí mít právně závaznou část. **Preambule** obvykle součástí obecně závazných vyhlášek. Vyskytuje se jen u mála právních předpisů, většinou spíše u předpisů základních, jelikož jejím obsahem bývá určitá ideologická či filozofická východiska. **Právně závazná část** je stěžejním bodem každé obecně závazné vyhlášky. Tato část by měla obsahovat vlastní právní normy, které závazně upravují chování osob v určitých situacích. Základním právním ustanovením obecně závazných vyhlášek je buď článek nebo paragraf, přičemž u těchto právních předpisů

se častěji setkáváme se členěním na články. Běžné, krátké texty vyhlášek členíme jen na články i paragrafy, ale při delších textech potom můžeme využít i jiné stupně struktury. Vlastní členění vyhlášky z hlediska struktury je záležitostí právního a logického citu autora. Zákonem o obcích není nijak předepsáno. Jde ovšem o velmi důležitou věc, jelikož dobrá struktura umožní osobám lepší orientaci v právním předpise, jeho lepší srozumitelnost a nedvojsmyslnost. Ke konci vyhlášky je vhodné v předposledním článku uvést případné zrušovací ustanovení s přesným názvem a číselným označením zrušovaných obecně závazných vyhlášek. V posledním článku je pak obvyklé uvádět účinnost předpisu, pokud obec nechce využít ustanovení zákona o obcích, že obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti, není-li uvedeno jinak, 15. Dnem po vyhlášení. [8]

3.2.5 Odkazy a poznámky

Problematika, která je upravena v obecně závazné vyhlášce, bývá částečně zároveň upravena i jiným právním předpisem. Z toho důvodu jsou v textu odkazy a poznámky, aby se mohly osoby aplikující vyhlášku, v ní lépe orientovat. Pod pojmem **odkaz** rozumíme ustanovení, které se nachází přímo v textu vyhlášky a odkazuje na jiný právní předpis. **Poznámkou** se rozumí skutečnost, že se určitý pojem definuje tak, jak je tomu v jiném právním předpise, vyjádřena obecnou formulí: podle zvláštních předpisů. Za touto formulí je pak číslo poznámky, v níž je tento zvláštní předpis uveden pod čarou mimo vlastní text vyhlášky. [7]

3.2.6 Podpisy

Obecně závazná vyhláška musí být přímo na svém originále podepsaná osobami, které jsou k tomuto úkonu určeny. Zákon o obcích tak sice výslovně neuvádí, ale z důvodu kontroly veřejné správy je vhodné uvést i funkce příslušných osob. Ze zákona jsou vyžadovány dva podpisy, přičemž jedním z nich musí být starosta či jeho zástupce a druhým je zástupce starosty nebo radní. Při pořadí podpisu je respektována významnost jejich funkce, tudíž přednost má starosta před zástupcem starosty a zástupce starosty před radním.

3.3 Legislativní proces tvorby OZV obce

Jak už bylo zmíněno v předchozí kapitole, přijímání právních předpisů patřících do samostatné působnosti není nijak blíže normováno, proto se obce při tomto procesu řídí Ústavou, zákonem o obcích, jinými zákony i mezinárodními smlouvami. Legislativní proces přijímání OZV má, stejně jak je tomu i u jiných právních předpisů, několik etap,

v nichž tento proces musí proběhnout. Příjímacím orgánem je v případě obecně závazných vyhlášek výlučně zastupitelstvo obce, a to svoji pravomoc nemůže delegovat na žádný jiný orgán územní samosprávy.

3.3.1 Návrhování obecně závazných vyhlášek

Přijetí obecně závazné vyhlášky může navrhnout ze zákona zastupitelstvu rada, členové zastupitelstva, výbory zastupitelstva a tajemník obecního úřadu. Ve většině obcí je časté, že o řadě bodů je jednáno na návrh tajemníka. Není vyloučeno, že na základě jednacího řádu či jiného předpisu (statutu) může navrhnout přijetí obecně závazné vyhlášky i jiný orgán (např. komise, orgán městské části či zastupitelé městských částí vůči zastupitelstvu města). Tyto předpisy mohou rozšířit okruh osob oprávněných předkládat návrhy zastupitelstvu nad rámec zákona, nesmí však omezit osoby oprávněné ze zákona o obcích. Pravidla a způsob jednání zastupitelstva patří do samostatné působnosti. [8]

Navrhovatel sám nemusí být zpracovatelem návrhu právního předpisu. Je obvyklé, že návrh zpracovává určitý útvar obce nebo obec požádá o pomoc advokáta, odborné právnícké pracoviště. Také je zde možnost, že si obec vezme za vzor obecně závaznou vyhlášku jiné obce. Celý tento proces přípravy obecně závazné vyhlášky před jejím schválením je většinou upravován ve větších obcích a městech různými závaznými akty.

3.3.2 Schválení

Schválení obecně závazné vyhlášky je formou usnesení, k jehož platnosti je potřeba nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce. Schválení přijímacím orgánem je dokončeno nikoliv podepsáním, ale už momentem hlasování. Den schválení by měl být pro případné další nahlédnutí uveden v záhlaví obecně závazné vyhlášky. Schválením vyhlášky už její text nelze měnit, jen neformálně a pouze z důvodu opravy gramatických chyb. Schválenou obecně závaznou vyhlášku podepisuje starosta a místostarosta.

3.3.3 Platnost a vyhlášení

Podmínkou platnosti obecně závazné vyhlášky je právě její vyhlášení. Takže aby byla vyhláška platná, musí být vyhlášena, a tím se zároveň stává součástí právního řádu. **Platnost** předpisu udává důležitost tomuto předpisu a rovněž je podmínkou jeho případné aplikace. Platnost obecně závazná vyhláška pozbývá pouze zrušením. **Vyhlášení** obecně závazné vyhlášky je provedeno vyvěšením tohoto předpisu na úřední desce obecního úřadu na dobu 15 dnů, což musí obec bez zbytečného odkladu zajistit. Dnem vyhlášení vyhlášky

je den jejího vyvěšení na úřední desce. Úřední deska musí být umístěna na veřejně přístupném místě, přehledná a chráněna proti poškození uvedených listin. Tímto místem je zpravidla budova, v níž má sídlo obecní úřad.

3.3.4 Účinnost

Účinností rozumíme stav, kdy od určitého dne z právního předpisu územní samosprávy v obvodu její územní působnosti vyplývají pro příslušné osoby oprávnění a povinnosti. Podmínkou účinnosti je platnost právního předpisu, účinnost nemůže platnosti předcházet. Pokud není uvedeno v předpise jinak, tak ze zákona nabývá účinnosti 15. dnem následujícím po jeho vyhlášení. Pokud to právní předpis výslovně stanoví, může nabýt účinnosti i později či dříve. Nejdříve však dnem vyhlášení. Účinnosti právní předpis pozbude tím, že pozbude platnosti – je zrušen a přestane být platnou součástí právního řádu. [8]

3.3.5 Informování státních orgánů

Obecně závaznou vyhlášku obce zašle obec prostřednictvím obecního úřadu neprodleně po jeho vyhlášení příslušnému krajskému úřadu a také ministerstvu vnitra, pokud o to požádá. Povinnost obce neprodleně informovat orgán dozoru je tedy vázána na okamžik, kdy obecně závazná vyhláška obce vstoupí v platnost – vyvěšení na úřední desce.

II ANALYTICKÁ ČÁST

4 OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY V OBCI KOSTELEC U HOLEŠOVA

V analytické části své práce se věnuji už konkrétně obecně závazným vyhláškám v obci Kostelec u Holešova. Na Obecním úřadě v Kostelci u Holešova jsem během své praxe přicházela nejčastěji do styku právě s aktuální problematikou místních právních předpisů, proto jsem se také rozhodla této oblasti věnovat prakticky. Kromě toho, že jsem se snažila dát dohromady aktuální stav obecně závazných vyhlášek v obci a zhodnotit je po technické stránce, považuji za důležité zmínit se v této souvislosti také o vnímání občanů obce o těchto vyhláškách. V této problematice jsem se pokusila na základě poznatků získaných při praxi navrhnout možná řešení pro obec.

4.1 Aktuální stav OZV v obci

Momentální stav obecně závazných vyhlášek obce, zvláště, co se týká jejich počtu a úpravy oblastí, které by byly potřeba upravit, není nijak obsáhlý. Po nedávné kontrole, kdy musela obec zrušit téměř všechny obecně závazné vyhlášky, jelikož nebyly v pořádku, tak musí opět zapracovat na těchto předpisech, které jim nyní chybí. Aktuálně upravují obecně závazné vyhlášky v obci Kostelec u Holešova zhruba 5 oblastí. Já se nyní budu snažit jednotlivé vyhlášky přiblížit, abych z nich v další části mohla vyvodit závěry, které budou dále důležité pro moji další práci v praktické části, kdy budu navrhovat obecně závaznou vyhlášku pro tuto obec.

Pod obec Kostelec u Holešova administrativně spadá i obec Karlovice, která je v jejím těsném sousedství. Proto jsou všechny obecně závazné vyhlášky obce Kostelec u Holešova platné i pro obec Karlovice.

4.1.1 Obecně závazná vyhláška č. 1/2009

Touto obecně závaznou vyhláškou obec zrušila téměř všechny obecně závazné vyhlášky, které od roku 1995 vydala. Obecně závaznou vyhláškou obce Kostelec u Holešova č. 1/2009 se **zrušují některé obecně závazné vyhlášky obce**, a to:

- Obecně závazná vyhláška č. 2/1995, kterou se stanovuje výše koeficientu pro výpočet maximální ceny základního měsíčního nájmu za 1 m² podlahové plochy bytu,
- Obecně závazná vyhláška č. 1/1997 o komplexní plošné deratizaci,

- Obecně závazná vyhláška č. 2/1998 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj,
- Obecně závazná vyhláška č. 3/1998 o užívání obecních symbolů,
- Obecně závazná vyhláška č. 2/1997 o zásobování obce pitnou vodou v krizových situacích,
- Obecně závazná vyhláška č. 1/2003 o povinném hubení hlodavců,
- Obecně závazná vyhláška č. 2/2003 o zákazu umístění a parkování na veřejném prostranství,
- Obecně závazná vyhláška č. 5/2003 o místních poplatcích.

4.1.2 Obecně závazná vyhláška č. 2/2009

Obecně závazná vyhláška č. 2/2009 stanovuje **system shromažd'ování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem** na území obce Kostelec u Holešova a Karlovice. Ve vyhlášce je jasně a srozumitelně stanoveno, jak je komunální odpad tříděn, přesně jsou označena místa umístění nádob i jejich barvy a nápisy. V jednotlivých článcích je pak zvláště definováno zacházení s odpadem komunálním, objemným, směsným a stavebním.

4.1.3 Obecně závazná vyhláška č. 3/2009

Obecně závazná vyhláška obce Kostelec u Holešova **o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností** přesně vymezuje činnosti, jenž by mohly narušit veřejný pořádek v obcích Kostelec u Holešova a Karlovice, a stanovuje přesné časové omezení činnosti. Obec si stanovila touto vyhláškou noční klid v době od 22.00 hodin do 06.00 hodin dalšího dne, kdy je každý povinen zachovat klid a omezit hlučné projevy. Dalším časovým omezením je, že o nedělích a státních svátcích v době od 20:00 hodin do 07:00 hodin je povinností zdržet se veškerých prací spojených s užíváním hlučných zařízení.

4.1.4 Obecně závazná vyhláška č. 4/2009

Obecně závaznou vyhláškou č. 4/2009 stanovuje obec **pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství** v obcích Kostelec u Holešova a Karlovice. Součástí přílohy k tomuto právnímu předpisu je mapa veřejného prostranství obou obcí, pro které se tato vyhláška vztahuje. Obec zde omezila pohyb psů po veřejných prostranství pouze na vodítku a je výslovně zakázáno vstupovat se psy na dětská hřiště a sportoviště.

4.1.5 Obecně závazná vyhláška č. 5/2009

Obecně závazná vyhláška obce č. 5/2009 je vyhláškou o **místních poplatcích**. Obsahuje dvě části zahrnující místní poplatek ze psů a místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. V každé z vyhlášek je upraven poplatník, sazba poplatku, oznamovací povinnost, splatnost poplatku a osvobození od placení poplatku.

4.1.6 Obecně závazná vyhláška č. 6/2009

Zatím poslední schválenou obecně závaznou vyhláškou č. 6/2009 obec upravila oblast **zajištění udržování čistoty ulic** a jiných veřejných prostranství k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně. Vyhláška stanovuje přesný výčet činností, kterými dochází ke znečištění veřejných prostranství a ukládá každému povinnost počínat si tak ,aby nezpůsobil toto znečištění.

4.2 Zhodnocení obecně závazných vyhlášek obce

Při hodnocení obecně závazných vyhlášek obce Kostelec u Holešova budu vycházet z teoretické části mé práce, v níž jsem se mimo jiné zaměřila na náležitosti a strukturu obecně závazných vyhlášek. To chci využít právě v této části, a během hodnocení struktury vyhlášek budu postupovat podle náležitostí, které jsem uvedla právě v části teoretické. Takže mým cílem zde nebude zabývat se tím, jaké vyhlášky obec má podle úseků, které upravují, ale zaměřím se hlavně na formu vyhlášek.

Myslím, že po formální stránce jsou obecně závazné vyhlášky obce Kostelec u Holešova, dá se říci, v pořádku. Každá vyhláška má originální označení vydavatele i se znakem obce, dále následuje tučný název a číslo právního předpisu. Menší výhrady bych však měla k úvodní větě v obecně závazných vyhláškách této obce. Jak už je zmiňováno v teoretické části, úvodní věta by měla být stručná a není zde potřebné uvádět datum zasedání, číslo usnesení a na základě kterých ustanovení je vyhláška vydána. To samozřejmě není chybou a vyhláška se tímto nestává neplatná. Je to pouze něco, co není přínosné pro osoby přímo nezúčastněné na činnosti zastupitelstva. Vyhláška má být především dostatečně srozumitelná občanům, kterým je také ve většině případů určena.

Právně závazná část každé obecně závazné vyhlášky obce Kostelec u Holešova je členěna na články, obecně závazná vyhláška o místních poplatcích pak ještě seskupena do částí, jak jsem již u této vyhlášky uvedla. Každý článek má svůj nadpis a je dále případně dělen

na odstavce označené číslicí v závorce. Některé obecně závazné vyhlášky obsahují závěrečná ustanovení, v nichž se ruší dřívější předpis. V případě obecně závazné vyhlášky č. 2/2009 je v tomto ustanovení uvedena i účinnost, která by však měla být samostatným a posledním článkem. U všech ostatních vyhlášek obce Kostelec u Holešova je účinnost posledním článkem vyhlášky. Ve všech obecně závazných vyhláškách jsou na místě i poznámky v nich uvedené. Každou obecně závaznou vyhlášku této obce uzavírají dva podpisy, a to starosty a místostarosty obce. Na konci je pak uveden datum vyvěšení na úřední desce a datum sejmutí z úřední desky. Všechny uvedené vyhlášky byly schváleny dne 24.9.2009, přičemž jejich účinnosti nabyly 15. dnem po dni jejich vyhlášení.

4.3 Problematika vnímání OZV

Při tvorbě obecně závazných vyhlášek obcemi je důležité, aby byly tyto právní předpisy občanům srozumitelné a jasně definované. S každou novou obecně závaznou vyhláškou mají občané možnost se seznámit jak na úřední desce, tak dnes ve většině obcí i prostřednictvím dálkového přístupu na internetu. Také obec Kostelec u Holešova dbá na to, aby byly obecně závazné vyhlášky vyvěšeny včas na úřední desce i po dobu k tomu určenou. Rovněž zpřístupní tyto předpisy na oficiálních internetových stránkách obce Kostelec u Holešova.

Během své praxe a práce s obecně závaznými vyhláškami obce jsem se tedy trochu zajímala i o to, zda obyvatelé této obce mají tušení o obecně závazných vyhláškách v jejich obci. Formou občasných neplánovaných rozhovorů jak s některými občany obce, tak také s pracovníky obecního úřadu jsem zjistila nezajímá občany o to, co obec ve svých právních předpisech upravuje. Na úřední desce si občas nějaké vyhlášky všimnou, ale na internetu lidé tuto problematiku nesledují vůbec, ba dokonce ani o takové úřední desce neví. Je pochopitelné, že pro obyvatele obce nebude důležitá například obecně závazná vyhláška o poplatku ze vstupného, která se jich přímo netýká. Jenže bohužel někteří občané nerespektují ani vyhlášky, které se jich bezprostředně týkají a jsou určeny právě jim. Konkrétně bych se zmínila ku příkladu o volném pohybu psů nebo dokonce i o poplatcích za psy. Obecní úřad v Kostelci u Holešova se snaží svým občanům tuto problematiku co nejvíce přiblížit, tak se o každé schválené vyhlášce zmiňuje i v místním zpravodaji Kostka.

Vzhledem k tomu, že žiji ve městě, jsem měla možnost při pobytu v malé obci vidět rozdíl ve vnímání respektování právních předpisů, kdy v městech se zdaleka více dohlíží na jejich

dodržování. Naproti tomu v malých obcích je většinou určitá komunita lidí, kteří se dobře znají a tady se potom hůře dohlíží na nějaké dodržování. Je to problém spíše starších lidí v obci. Oni tyto obecně závazné vyhlášky neberou v potaz, jelikož dříve to v obci bylo jinak. Pro pracovníky Obecního úřadu v Kostelci u Holešova je to součást jejich práce a počítají s tím, že tento problém je běh na dlouhou trať.

V tomto případě je tedy možná zbytečné přemýšlet nad tím, jakým způsobem pomoci obci tuto problematiku postupně řešit. Avšak přesto bych se chytila jejich nápadu a trochu ho rozšířila. Myslím tím teď zmiňování nových obecně závazných vyhlášek v místním zpravodaji, a to uvedením celé obecně závazné vyhlášky, ne jen její název. Samozřejmě s ohledem na oblast upravenou v obecně závazné vyhlášce, tzn. uvádět celé znění vyhlášek, které se přímo dotýkají občanů obce. Pro tvůrce zpravodaje Kostelce u Holešova to určitě nebude velký problém vzhledem k tomu, že obec příliš obecně závazných vyhlášek nevydává. A kdyby se ke každé obecně závazné vyhlášce ještě uvedly ve zpravodaji sankce za jejich porušení či nedodržení, myslím, že by to zaručeně přispělo k řešení ignorace těchto právních předpisů v obci a pracovníkům obecního úřadu ušetřilo práci navíc.

5 ÚSEK MÍSTNÍCH POPLATKŮ

Z výše provedeného aktuálního stavu obecně závazných vyhlášek v obci Kostelec u Holešova jsem se rozhodla zaměřit na oblast místních poplatků. Nejen, že úprava této oblasti do obecně závazných vyhlášek je velmi přínosná pro obec, ale zjistila jsem, že v obci Kostelec u Holešova není problematika místních poplatků ještě úplně vyřešena. Obec byla nucena obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích zrušit a ještě se nepodařilo tuto oblast právními předpisy dořešit, i když je v plánech pro nejbližší období. Po domluvě s panem starostou obce Kostelec u Holešova a po prozkoumání ostatních, nyní platných, vyhlášek jsem se tedy rozhodla doplnit místní poplatky o poplatek za provozování výherních hracích přístrojů, za užívání veřejného prostranství a o místní poplatky ze vstupného. Tím, že obec nemá tyto dvě obecně závazné vyhlášky, přichází tak o určitý příjem do obecního rozpočtu.

Místní poplatky jsou jedním z daňových příjmů obcí. Na rozdíl od ostatních daňových příjmů mohou obce samy rozhodnout o tom, zda příslušný poplatek uvalí, v jaké výši a s jakým osvobozením. Poplatky zavede obec obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, ohlašovací povinnost ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků. U poplatku za užívání veřejného prostranství určí místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství.

Ve své samostatné působnosti mohou obce vybírat místní poplatky podle zákona o místních poplatcích. Avšak pro každý druh poplatku existují i další nástroje právní regulace se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích. Při návrzích obecně závazných vyhlášek pro obec Kostelec u Holešova jsem v rámci jejich tvorby pracovala s platnou legislativou související s danou oblastí, a tu jsem ve své práci pro lepší orientaci rovněž uvedla.

5.1 OZV o místním poplatku za provozování výherních hracích přístrojů

Zákon o místních poplatcích stanovuje v případě poplatku za provozování výherního hracího přístroje horní i spodní hranici poplatku. Obec tedy musí tento poplatek stanovit v rozpětí 1 000 – 5 000 Kč, což může být bráno v případě stanovené minimální sazby jako určitý zásah do samosprávy obce.

5.1.1 Zákonné zmocnění k vydávání OZV o místním poplatku z provozování výherního hracího přístroje

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných hrách v platném znění.

5.1.2 Návrh obecně závazné vyhlášky

OBEC Kostelec u Holešova

Obecně závazná vyhláška obce Kostelec u Holešova

č. ..../.....,

o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj

Zastupitelstvo obce Kostelec u Holešova se na svém zasedání usneslo vydat tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

(1) Obec Kostelec u Holešova touto obecně závaznou vyhláškou zavádí místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj (dále jen „poplatek“).

(2) Výkon správy poplatku provádí obecní úřad.

Čl. 2

Předmět poplatku

(1) Předmětem poplatku je provozovaný výherní hrací přístroj.

(2) Poplatku podléhá každý povolený hrací výherní přístroj ve smyslu zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 3

Poplatník

Poplatníkem je právnická osoba, která výherní hrací přístroj provozuje.

Čl. 4

Ohlašovací povinnost

(1) Poplatník je povinen písemně ve lhůtě do 15-ti dnů ohlásit správci poplatku uvedení výherního hracího přístroje do provozu.

(2) Při plnění ohlašovací povinnosti je poplatník povinen sdělit správci poplatku název právnické osoby, sídlo a IČ, čísla účtů u peněžních ústavů, na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti.

(3) Poplatník je rovněž povinen oznámit do 15-ti dnů správci poplatku ukončení provozování výherního hracího přístroje, tj. zánik své poplatkové povinnosti.

Čl. 5

Sazba poplatku

(1) Poplatek za každý výherní hrací přístroj činí 5.000,- Kč na 3 měsíce.

(2) V případě, že výherní hrací přístroj bude provozovaný po dobu kratší 3 měsíce bude poplatek vyměřen v poměrné části.

Čl.6

Splatnost poplatku

(1) Poplatek se platí ode dne, ve kterém poplatková povinnost vznikla. Poplatková povinnost zaniká dnem ukončení provozu výherního hracího přístroje.

(2) Poplatek je splatný:

a) při povolení provozování výherního hracího přístroje na dobu 3 měsíce do 1 měsíce po zahájení provozu,

- b) při povolení provozování výherního hracího přístroje na dobu 6 měsíců ve dvou splátkách, odpovídajících délce provozu v příslušném čtvrtletí, a to splatných vždy poslední den příslušného čtvrtletí,
- c) při povolení výherního hracího přístroje na dobu 12 měsíců ve čtyřech splátkách, odpovídajících délce provozu v příslušném čtvrtletí, a to splatných vždy poslední den příslušného čtvrtletí.

(3) Poplatek může být zaplacen poplatníkem i jednorázově.

Čl. 7

Závěrečná ustanovení

Nebudou-li poplatky zaplacený (odvedeny) včas nebo ve správné výši, vyměří obec poplatek platebním výměrem. Včas nezaplacené (neodvedené) poplatky nebo jejich nezaplacenou (neodvedenou) část může obec zvýšit až na trojnásobek.

Čl. 8

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška obce nabývá účinnosti 15 dnem po dni jejího vyhlášení .

Podpis

.....

Jméno Příjmení

místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení

starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

5.2 OZV o místním poplatku ze vstupného

Zákon o místních poplatcích předpokládá vybírání poplatku ze vstupného v případech, kdy jde o jednorázovou akci zábavného charakteru (kulturní akci), nikoliv o vstup na stálou expozici v zařízení trvalého charakteru (prohlídky či návštěvy kulturních památek). Sazbu tohoto poplatku může obec podle zákona stanovit až na 20% z úhrnné částky vybraného vstupného.

5.2.1 Zákonné zmocnění k vydávání OZV o místním poplatku ze vstupného

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 337/1993 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů.

5.2.2 Návrh obecně závazné vyhlášky

OBEC Kostelec u Holešova

Obecně závazná vyhláška obce Kostelec u Holešova

č. .... / .....,

o místním poplatku ze vstupného

Zastupitelstvo obce Kostelec u Holešova se na svém zasedání usneslo vydat tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

(1) Obec Kostelec u Holešova touto obecně závaznou vyhláškou zavádí místní poplatek ze vstupného (dále jen „poplatek“).

(2) Správu poplatku provádí obecní úřad.

Čl. 2

Předmět poplatku, poplatník

(1) Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce. Vstupným se rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit.

(2) Poplatek ze vstupného platí fyzické a právnické osoby, které akci pořádají.

Čl. 3

Ohlašovací povinnost

(1) Pokud poplatník neohlásí správci poplatku pořádání akce předem, je povinen tak učinit v den jejího uskutečnění nebo nejpozději ve dni následujícím.

(2) Při plnění ohlašovací povinnosti je poplatník, jde-li o fyzickou osobu, povinen sdělit správci poplatku příjmení, jméno, rodné číslo, adresu trvalého pobytu, adresu bydliště, pokud je od adresy trvalého pobytu odlišná, nebo, jde-li o právnickou osobu, název, sídlo a IČ.. Fyzická nebo právnická osoba, která je podnikatelským subjektem, uvede rovněž čísla účtů u peněžních ústavů, na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z její podnikatelské činnosti.

(3) Do 7 dnů po skončení akce je poplatník povinen ohlásit správci poplatku celkovou výši vybraného vstupného sníženou o daň z přidané hodnoty, jestliže byla v ceně vstupného obsažena.

Čl. 4

Sazba poplatku

(1) Sazba poplatku z úhrnné částky vybraného vstupného činí pro:

- a) kulturní akce 5%
- b) sportovní akce 5%
- c) prodejní a reklamní akce 10%

(2) V případě, že se na jednu akci bude vztahovat více poplatkových sazeb, platí se poplatek s nejvyšší sazbou.

Čl.5

Splatnost poplatku

Poplatek je splatný do 7 dnů ode dne skončení akce.

Čl. 6

Osvobození od poplatku

Od poplatků jsou osvobozeny:

- a) akce, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely,
- b) přednášky, výstavy a další akce vzdělávacího charakteru,
- c) akce pořádané školami všech stupňů,
- d) akce pořádané Obecním úřadem Kostelec u Holešova.

Čl. 7

Závěrečná ustanovení

Při nezaplacení poplatku včas nebo ve správné výši vyměří obec poplatek platebním výměrem. Včas nezaplacené poplatky nebo jejich nezaplacenou část může obec zvýšit až na trojnásobek. Vyměřené poplatky se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

Čl. 8

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška obce nabývá účinnosti 15 dnem po dni jejího vyhlášení .

Podpis

.....

Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

5.3 OZV o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Místním poplatkem za užívání veřejného prostranství, které obec určí v obecně závazné vyhlášce, může obec zpoplatnit zvláštní užívání všech veřejně přístupných pozemků, ale kromě zemědělské půdy nebo lesní půdy. Sazba tohoto poplatku může být až 10 Kč za každý i započatý m² a každý i započatý den. V případě umístění prodejních, reklamních zařízení či zábavných atrakcí může obec zvýšit sazbu až na desetinásobek. Poplatek si obec může stanovit jako týdenní, měsíční nebo roční.

5.3.1 Zákonné zmocnění k vydávání OZV o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 337/1993 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

5.3.2 Návrh obecně závazné vyhlášky

OBEC Kostelec u Holešova

Obecně závazná vyhláška obce Kostelec u Holešova

č. ..../.....,

o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Zastupitelstvo obce Kostelec u Holešova se na svém zasedání usneslo vydat tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

(1) Obec Kostelec u Holešova touto obecně závaznou vyhláškou zavádí místní poplatek za užívání veřejného prostranství (dále jen „poplatek“).

(2) Výkon správy poplatku provádí obecní úřad.

Čl. 2

Předmět poplatku

(1) Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí umístění dočasných staveb a zařízení pro poskytování prodeje a služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl.

(2) Veřejným prostranstvím jsou všechna prostranství, ulice, chodníky, tržiště, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

(3) Vymezení veřejných prostranství pro účely této obecně závazné vyhlášky je vyznačeno v plánu obce, který je součástí této obecně závazné vyhlášky – Příloha I.

Čl. 3

Poplatník

(1) Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické a právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem uvedeným v čl. 2 odst. 1.

(2) Pokud užívá tutéž část veřejného prostranství více uživatelů společně, odpovídají za zaplacení celého poplatku společně a nerozdílně. Obec může poplatek vymáhat po kterémkoliv z nich.

Čl. 4

Osvobození od poplatku

Poplatku za užívání veřejného prostranství nepodléhají:

- a) osoby zdravotně postižené, pro které je trvale vyhrazeno parkovací místo,
- b) akce, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely,
- c) akce pořádané bez vstupného,
- d) dodané uhlí nebo palivové dříví, nejdéle však na dobu 3 dnů od dodávky,

- e) umístění stavebního zařízení pro výstavbu nebo opravu rodinného domu, osvobození končí po uplynutí platnosti stavebního povolení.

Čl. 5

Sazba poplatku

(1) Sazba poplatku se stanovuje za každý i započatý m^2 a den užívání veřejného prostranství takto:

- a) umístění dočasných staveb a zařízení pro poskytování prodeje a služeb (stánky, pulty,...) .....30 Kč/ m^2 /den.
b) umístění pro zařízení cirkusů, lunaparků a jiných atrakcí.....10 Kč/ m^2 /den.
c) umístění skládek všeho druhu.....5 Kč/ m^2 /den.

(2) Za vyhrazení trvalého parkovacího místa pro nákladní automobily se stanovuje roční poplatek 3 000 Kč/rok.

Čl. 6

Ohlašovací povinnost

(1) Poplatník je povinen oznámit obecnímu úřadu, jako správci poplatku, užívání veřejného prostranství nejméně 7 dnů před jeho započítím.

(2) V případě užívání veřejného prostranství na dobu 1 dne při poskytování služeb, stánkovém prodeji apod., je nutno splnit tuto povinnost v tento den a to před začátkem užívání veřejného prostranství.

(3) Ohlášení podléhá i užívání veřejného prostranství osvobozené od poplatku.

Čl.6

Splatnost poplatku

(1) Poplatky stanovené za každý i započatý m^2 a den a poplatky stanovené paušální částkou, jsou splatné v hotovosti na Obecním úřadě Kostelec u Holešova nejpozději v den, kdy bylo s užíváním veřejného prostranství započato.

(2) Poplatky za užívání veřejného prostranství podle čl. 4 písm. e) jsou splatné do 15-ti dnů ode dne ukončení zvláštního užívání veřejného prostranství

(3) Poplatky stanovené roční sazbou jsou splatné do 31. prosince příslušného roku.

Čl. 7

Vznik a zánik poplatkové povinnosti

(1) Poplatek se platí od prvního dne, kdy došlo k užívání veřejného prostranství do dne, kdy toto užívání skončilo, zařízení bylo odstraněno a veřejné prostranství uvedeno do původního stavu.

(2) Při stanovení poplatku se považuje část kalendářního dne za celý kalendářní den a každý započatý m² za celý m².

Čl. 8

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška obce nabývá účinnosti 15 dnem po dni jejího vyhlášení .

Podpis

.....

Jméno Příjmení

místostarosta

Podpis

.....

Jméno Příjmení

starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

ZÁVĚR

Zákonnou úpravu normotvorby obcí představuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, který ve svých ustanoveních rozlišuje dva druhy právních předpisů obce, a to obecně závazné vyhlášky obce a nařízení obce. Už v jejich označení se projevuje zásadní odlišnost právních předpisů vydávaných v rámci samosprávy od těch, které obec vydává při výkonu přenesené působnosti.

Vzhledem k tomu, že je problematika právních předpisů komplexně velmi rozsáhlá, ve své práci jsem se zaměřila převážně na právní předpisy obcí patřící do jejich samostatné působnosti. Obecně závazným vyhláškám obcí jsem věnovala celou analytickou část, přičemž jsem vycházela z poznatků uvedených v části teoretické. Zde jsem na úvod objasnila základní pojmy z oblasti veřejné správy a jejího dělení. Dále jsem se zabývala právními předpisy obcí obecně, kde jsem nezapomněla ani na problematiku dozoru. A konečně třetí kapitola o obecně závazných vyhláškách je stěžejním bodem celé práce, jelikož je východiskem pro část analytickou.

Hlavní cíl mojí bakalářské práce tedy směřuje k obecně závazným vyhláškám obce. Dala jsem si za úkol zmapovat tuto oblast na Obecním úřadě v Kostelci u Holešova, kde jsem absolvovala svou praxi, díky níž mi byly poskytnuty ty nejlepší podmínky pro práci, a při zjištění některých nedostatků případně navrhnout nějaká vlastní doporučení. Zvolila jsem si postup, podle něhož jsem tvořila praktickou část postupně, v návaznosti na teorii. V analytické části jsem nejdříve shromáždila podklady pro zhodnocení obecně závazných vyhlášek v obci, což byly samotné aktuálně platné vyhlášky, které jsem podle čísla uvedla ve své práci a pak jsem je celkově hodnotila z hlediska jejich struktury. Tato analýza všech platných vyhlášek v obci pak nasměrovala moji další práci. Díky tomu jsem zjistila, která oblast v obci není dořešena a měla by být. Nejdůležitější z hlediska příjmů obce jsem zvolila úsek místních poplatků, proto jsem se rozhodla navrhnout celkem tři znění obecně závazných vyhlášek doplňující oblast místních poplatků. To bylo mým hlavním cílem v praktické části práce. Rovněž mi nedalo se nezmínit o těchto primárních právních předpisech a jejich působení na občany v obci Kostelec u Holešova, s čímž jsem se na obci denně setkávala.

Práce pro mě byla velkým přínosem zejména v oblasti nových znalostí, poznatků a práce s potřebnou legislativou. Myslím, že jsem ve své práci naplnila cíle, které jsem si na začátku stanovila. Podařilo se mi vyslovit i možná doporučení a věřím, že moje

návrhy a doporučení by mohly být přínosem pro obec Kostelec u Holešova při řešení případných nedostatků.

RESUMÉ

Legislation on standardization community is Act No. 128/2000 Coll. On municipalities, which in its provisions, distinguishes between two types of legislation the municipality, generally binding ordinances of municipalities and communities. Already in their descriptions reflected major differences in the laws issued in the government from those issued by the municipality in the exercise of delegated powers.

Given that the issue of a comprehensive legislation rozsáhlá in my work, I focused mainly on local legislation falling within their separate jurisdiction. Generally binding decrees community, I devoted a full analytical part, which I based on the evidence mentioned in the theoretical. Here I explain the basic introductory concepts in the field of public administration and its division. Next, I looked at the law community in general, where I did not forget the issue of supervision. The third chapter generally binding decrees is central to the whole work, as the basis for the analytical part.

The main aim of my bachelor thesis is intended to generally binding decrees community. I gave you the task of mapping the area at the Municipal Office in Kostelec u Holešova, where I completed my practice, thanks to which I was given the best conditions for work, and identifying some gaps or propose an own recommendations. I chose a procedure by which I formed part of the practical gradually, following the theory. In the analytical part, I soon gathered evidence to assess the generally binding regulations in the village, which was itself currently valid decree, by number, which I stated in my work and I is generally assessed in terms of their structure. The analysis of all applicable regulations in the community directed more then my other work. Because of this I found that the area is not settled in the village and should be. Most important in terms of income community, I chose the section of local taxes, so I decided to propose a total of three texts generally binding decrees the additional local taxes. That was my main goal in the practical work. Also I could not to mention the primary legislation and its impact on citizens in the town of Kostelec u Holešova, with which I met at the village every day.

Works for me was of great benefit especially in new knowledge, expertise and work with the necessary legislation. I think that in my work meets the targets that I set at the beginning. I managed to say as possible the recommendations and I believe that my suggestions and recommendations could be beneficial to the community Kostelec u Holešova to address any deficiencies.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] HENDRYCH, Dušan. *Správní věda. Teorie veřejné správy*. Praha : ASPI Publishing, 2003. 195s. ISBN 80-86395-86-3.
- [2] PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. Brno : Doplněk, 2005. 356 s. ISBN 1081-268-2004.
- [3] KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha : Linde Praha, a.s., 2007. 400 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
- [4] ČEBIŠOVÁ, Taisia. *Obec-postavení, správa, činnost*. Praha : ISV, 1996. 402 s. ISBN 80-85866-19-6 (kolektiv autorů).
- [5] SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha : ASPI, a.s., 2005. 380 s. ISBN 80-7357-060-2.
- [6] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění.
- [7] KOUDELKA, Zdeněk. *Obecně závazné vyhlášky*. Praha : Linde Praha, a.s., 2000. 280 s. ISBN 80-7201-202-9.
- [8] KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2. vyd. Praha : Linde, 2001. 297 s. ISBN 80-7201-274-6.
- [9] KOUDELKA, Zdeněk. Působnost právních předpisů územní samosprávy. *Epravo.cz : Sbírka zákonů, judikatura, právo* [online]. 2003 [cit. 2003-09-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.epravo.cz>>.
- [10] GROSPÍČ, Jiří. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2005. 138 s. ISBN 8024508923.
- [11] SVOBODA, Ivo. SCHELLE, Karel. *Základy organizace veřejné správy*. 1. vyd. Ostrava-Přívoz : KEY Publishing s.r.o, 2006. 206 s. ISBN 80-239-8011-4.
- [12] Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.
- [13] KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha : C.H. Beck, 2003. 408 s. ISBN 8071797944.
- [14] www.mvcr.cz/odk

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
Čl.	článek
odst.	odstavec
např.	například
atp.	a tak podobně
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaně
č.	číslo
Sb.	sbírka
tj.	to je
atd.	a tak dále
§	paragraf
písm.	písmeno
příp.	případně
OZV	obecně závazná vyhláška

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Rozdělení veřejné správy.....	14
Tab. 2. Skladba samosprávy.	16

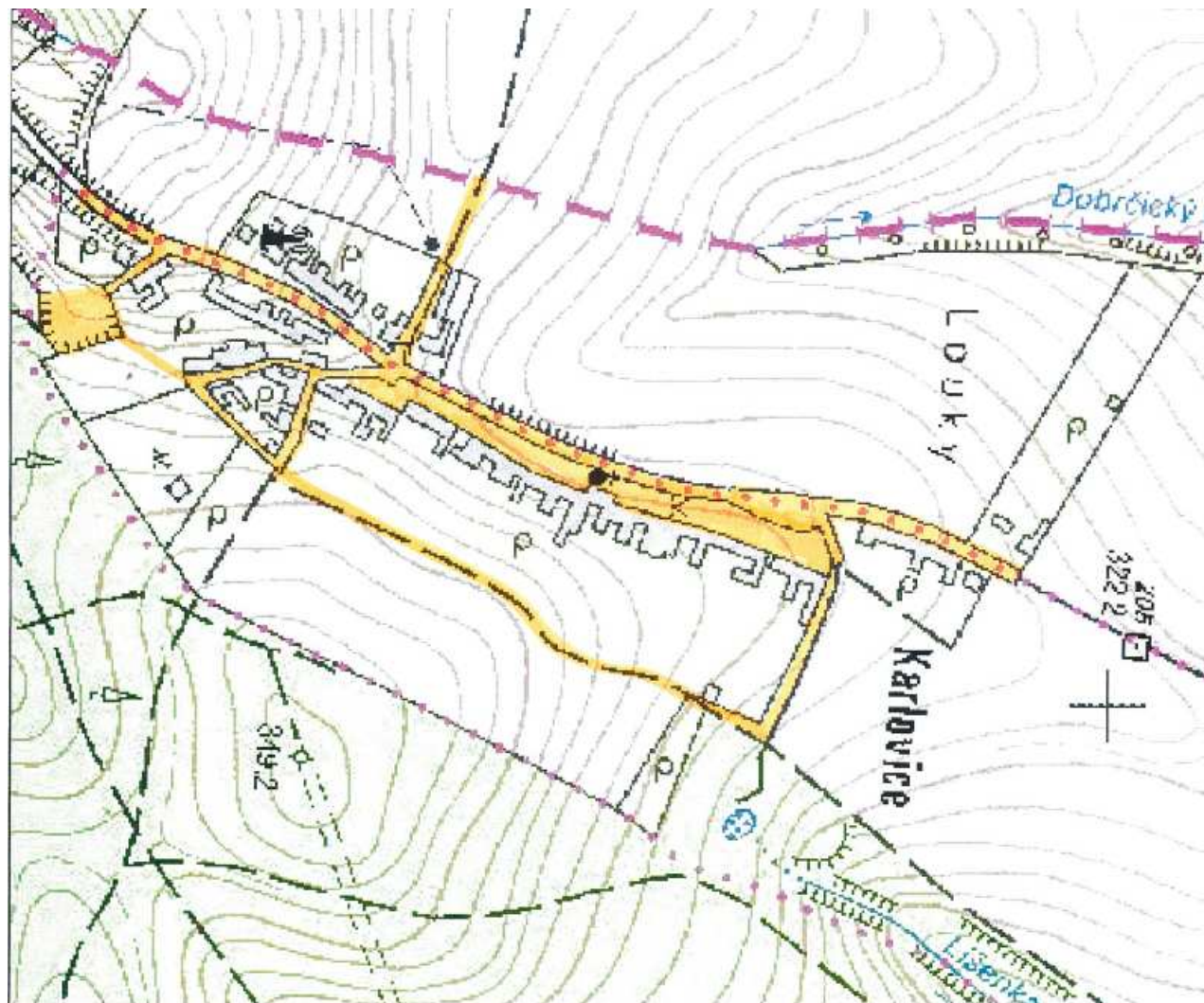

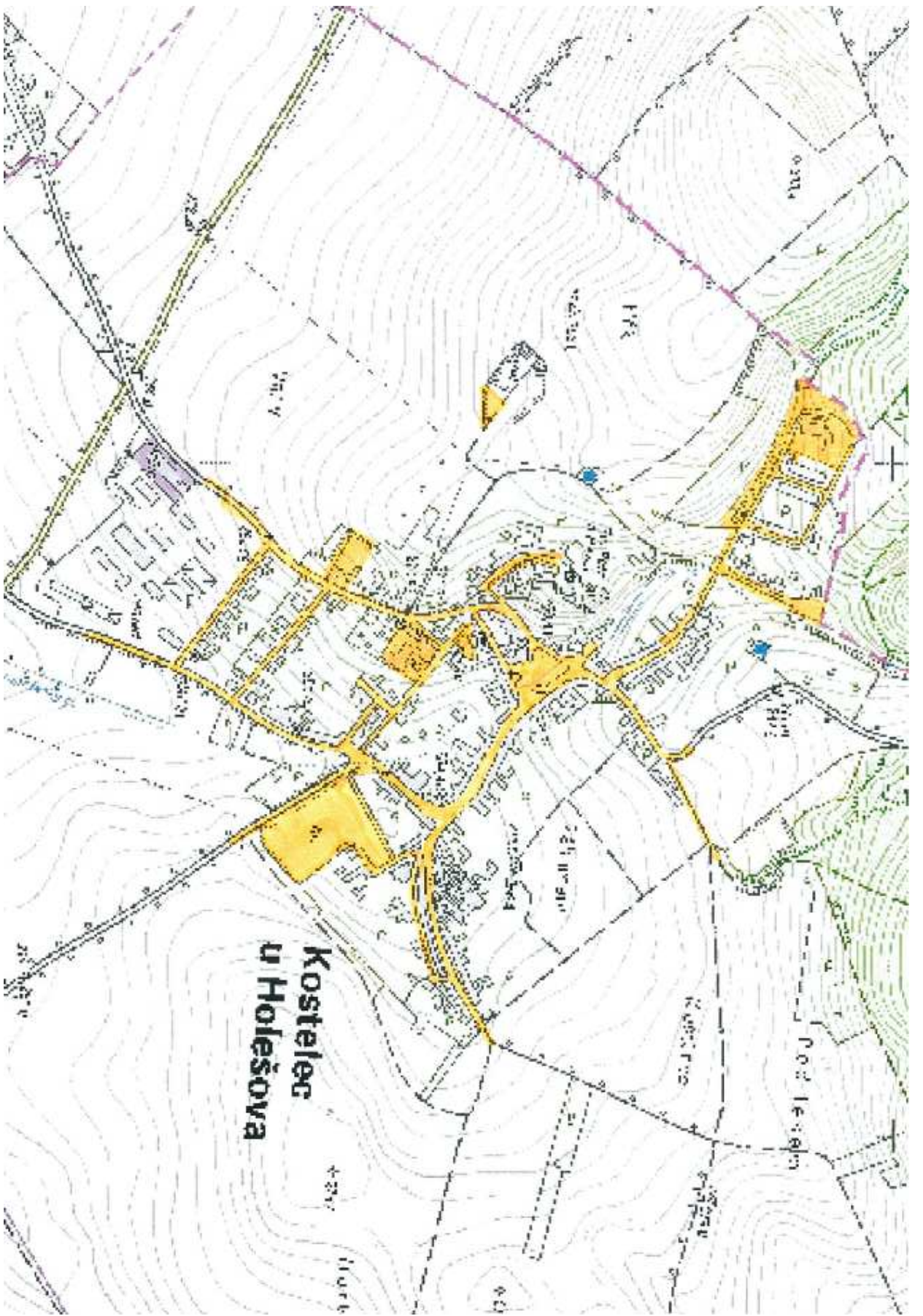
SEZNAM PŘÍLOH

- P I Mapa veřejného prostranství obce Kostelec u Holešova
- P II Stanovisko dozoru k OZV, o místním poplatku za výherní hrací přístroj
- P III Stanovisko dozoru k OZV, o místním poplatku ze vstupného
- P IV Stanovisko dozoru k OZV, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství
- P V Ukázka OZV obce Kostelec u Holešova

PŘÍLOHA P I:

Mapa veřejného prostranství obce Kostelec u Holešova

PŘÍLOHA PII:

Stanovisko dozoru k OZV, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj

Stanovisko

odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra

Označení stanoviska: Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj

---

Právní předpis: zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení: § 10a

Související práv. předpisy: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 10 písm. d)

Klíčová slova: vybraná místa

Datum zpracování: 24. srpna 2007

Zpracovali: JUDr. Ivo Šrom, v. r., Mgr. Vítězslav Šemora, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili: projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů
JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Stanovisko:

Podle § 10 odst. 1 zákona o místních poplatcích podléhá poplatku každý povolený výherní hrací přístroj. Takto se pojímá takový výherní hrací přístroj, na který bylo vydáno rozhodnutí o povolení k provozování (na každý přístroj zvlášť) a došlo k jeho uvedení do provozu v daném místě potvrzené protokolem.

Při provozování výherního hracího přístroje při kratší době než tři měsíce se poplatek platí jen v poměrné výši odpovídající době provozování. Zatímco u některých jiných místních poplatků zákon tuto možnost výslovně uvádí, u poplatku za výherní hrací přístroj tuto možnost zákon přímo nezmiňuje. Dle výkladu ministerstva financí platební povinnost vzniká jako důsledek určitého stavu a je tedy samozřejmé, že jeho výše odpovídá trvání tohoto stavu. Při stanovení ohlašovací povinnosti může obec upravit povinnost provozovatele výherního hracího přístroje sdělit správci poplatku dobu po kterou byl tento přístroj provozován, popřípadě doložit tuto skutečnost protokolem o zahájení nebo ukončení provozu podle § 5 vyhlášky č. 223/1993 Sb., o hracích přístrojích.

Poplatníkem tohoto poplatku je česká právnická osoba se sídlem v České republice. Provozovatelem výherní hrací přístroj nemůže být právnická osoba se sídlem v zahraničí nebo fyzická osoba.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud

---

PŘÍLOHA PIII:

Stanovisko dozoru k OZV, o místním poplatku ze vstupného

Stanovisko

odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra

Označení stanoviska: Obecně závazná vyhláška o místním poplatku ze vstupného

---

Právní předpis: zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení: § 6

Související práv. předpisy: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 10 písm. d)

Klíčová slova: pořadatel, vstupné

Datum zpracování: 24. srpna 2007

Zpracovali: JUDr. Ivo Šrom, v. r., Mgr. Vítězslav Šemora, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili: projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů
JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního

Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Stanovisko:

Zákon vymezuje předmět poplatku a definuje pojem vstupné jako částku, kterou musí účastník akce zaplatit, aby se jí mohl zúčastnit. V praxi to znamená, že tato částka zahrnuje i případnou částku za tzv. povinnou konzumaci, místenku, či jinou úplatu podmiňující a umožňující vstup na akci

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která akci pořádá. Základem pro výpočet poplatku ze vstupného je vybrané vstupné snížené o částku daně z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena.

Pro případy opakujících se akcí lze výši poplatku stanovit paušální částkou, vždy však po dohodě s poplatníkem. Výše paušální částky však musí být předmětem právní úpravy přímo v obecně závazné vyhlášce. O výši paušální částky nemůže rozhodovat obecní úřad.

Ve lhůtě určené obecně závaznou vyhláškou je poplatník povinen před akcí oznámit správci poplatku její pořádání a po skončení akce celkovou výši vybraného vstupného sníženou o daň z přidané hodnoty, pokud byla v ceně vstupného obsažena. Jedná se o ohlašovací povinnost, kterou poplatník musí splnit, aniž by ho správce poplatku na její splnění upozornil. Nesplnění této povinnosti podléhá sankci podle ustanovení § 37 zákona o správě daní a poplatků.

Poplatek ze vstupného se ze zákona neplatí z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely. Obec je v obecně závazné vyhlášce oprávněna stanovit případná další osvobození nebo úlevy pro určité akce nebo určitý okruh poplatkových subjektů.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud

---

PŘÍLOHA PIV:

Stanovisko dozoru k OZV, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Stanovisko

odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra

Označení stanoviska: Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Právní předpis: zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení: § 4

Související práv. předpisy: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 10 písm. d)

Klíčová slova: oceňování majetku, zhodnocení

Datum zpracování: 24. srpna 2007

Zpracovali: JUDr. Ivo Šrom, v. r., Mgr. Vítězslav Šemora, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili: projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů
JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Stanovisko:

Předmětem poplatku za užívání veřejného prostranství nemůže být jakékoliv užití veřejného prostranství, ale užívání, které je zákonem definováno jako zvláštní. Zákon o místních poplatcích v § 4 taxativně uvádí výčet forem zvláštního užívání veřejného prostranství a obec nemůže nad rámec a mimo meze zákona zpoplatňovat jiný způsob užívání. Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické a právnické osoby, které veřejné prostranství v zákoně uvedeným způsobem užívají. Je nutno sledovat také

okolnost, v koho prospěch či za jakým účelem se veřejné prostranství takto užívá. Např. v případě umístění stavebního zařízení či skladování materiálu je poplatníkem osoba, která získala stavební povolení a nikoli dodavatel stavebních prací.

Podle ustanovení § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Zpoplatnění se nemusí týkat všech veřejných prostranství. Pro účely zpoplatnění je nezbytné, aby obec v obecně závazné vyhlášce jednoznačně vymezila veřejná prostranství, jež jsou předmětem zpoplatnění. Obec musí provést přesnou specifikaci veřejných prostranství pro zvláštní užívání uvedením názvu místa nebo jiným způsobem blíže charakterizovat jejich umístění v obci, aby bylo vyloučená jejich záměna, a to tak, aby nebyla narušena právní jistota občanů. Za veřejné prostranství může obec určit pouze místa, která jsou užívána obecným způsobem, tzn. nikdo není předem z tohoto užívání vyloučen, a svým charakterem tomuto účelu odpovídají. Je nutno zdůraznit, že obec při určení veřejného prostranství rovněž musí pečlivě posoudit, zda jeho neomezené užívání všemi je nezbytné pro zajištění ochrany zájmů občanů a zájmů veřejného života.

Účelem místního poplatku za užívání veřejného prostranství je - vedle jistě nezanedbatelného zajištění příjmů - především regulace zvláštního užívání veřejného prostranství. Jedná se například o dobu výkopových prací, umístění stavebních zařízení či skládek. Prostřednictvím tohoto poplatku má obec, jako územní garant veřejného zájmu na obecném užívání veřejného prostranství, možnost zajistit soulad mezi obecným a zvláštním užíváním

Z ustanovení zákona vyplývá, že pokud chce obec vybírat poplatek také formou paušální částky, musí její výši stanovit v obecně závazné vyhlášce. Stanovení výše poplatku je svěřena výhradně do pravomoci obce, tj. do její samostatné působnosti. Z uvedeného vyplývá, že o výši paušální částky nikdy nerozhoduje obecní úřad, a to ani podohodě obce s poplatníkem.

V rámci zákonného zmocnění může obec podle svých podmínek a potřeb upravit v obecně závazné vyhlášce vlastní okruh osob pro osvobození nebo úlevu na poplatek. **V tomto osvobození by obec měla zejména zohlednit možnost výkonu vlastnického práva tak, aby reagovala na jeho ochranu v případě, že se nejedná o vlastnictví obce.**

Není možné, aby obecně závaznou vyhláškou byla pro určitý druh užívání veřejného prostranství stanovena jiná výše sazby poplatku pro právnickou osobu, jiná výše pro fyzickou osobu. V obecně závazné vyhlášce lze sice výši sazby za užívání veřejného prostranství diferencovat, ale na jiném základě. Např. poplatek za vyhrazení trvalého parkovacího místa je možno stanovit různě podle druhu motorového vozidla, ale nelze jej rozlišovat podle poplatníka.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

PŘÍLOHA PV:

Ukázka OZV obce Kostelec u Holešova

OBEC Kostelec u Holešova

Obecně závazná vyhláška obce Kostelec u Holešova

č. 1/2009,

kteřou se zrušují některé obecně závazné vyhlášky obce

Zastupitelstvo obce Kostelec u Holešova se na svém zasedání dne 24. 9. 2009 usnesením č. 4/15/1 usneslo vydat na základě ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Zrušují se obecně závazná vyhláška č. 2/1995, kterou se stanovuje výše koeficientu pro výpočet maximální ceny základního měsíčního nájmu za 1 m² podlahové plochy bytu, obecně závazná vyhláška č. 1/1997 o komplexní plošné deratizaci, obecně závazná vyhláška č. 2/1998 o místním poplatku za provozovaný VHP, obecně závazná vyhláška č. 3/1998 o užívání obecních symbolů, obecně závazná vyhláška č. 2/1997 o zásobování obce pitnou vodou v krizových situacích, obecně závazná vyhláška č. 1/2003 o povinném hubení hlodavců, obecně závazná vyhláška č. 2/2003 o zákazu umístění a parkování na veřejném prostranství a obecně závazná vyhláška č. 5/2003 o místních poplatcích.

Čl. 2 Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni jejího vyhlášení.

Luděk Mlčák
místostarosta

Radoslav Pospíšilík
starosta

Vyvěšeno dne:

Sejmuto dne: